

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

Noorderpoort

ONDERZOEK KWALITEIT EXAMINERING 2010 - 2011

Utrecht, [mei 2011](#)

Vaststelling rapport

Dit rapport bevat de resultaten van het onderzoek naar de kwaliteit van de examinering dat op 8 december 2010 en 16 en 17 februari 2011 plaatsvond bij Stg voor Beroepsonderwijs Volwasseneneducatie en Voortgezet Onderwijs (hierna: Noorderpoort) te Groningen.

Het rapport is vastgesteld op 13 juli 2011.

Dit rapport mag alleen in zijn volledige vorm vermenigvuldigd worden zonder toestemming van de inspectie of de instelling.

Inhoudsopgave

Samenvatting	7
1 Inleiding	11
1.1 Regeling standaarden examenkwaliteit mbo	11
1.2 Onderzochte opleidingen	11
1.3 Inkoop	12
1.4 Toezicht op talen en Leren, Loopbaan en Burgerschap	12
1.5 Uitgebreide informatie over het onderzoek	12
1.6 Onderbouwing van de beoordeling	12
2 Kwaliteit examinering bij School voor Gastvrijheid en Toerisme	13
2.1 Algemeen beeld	13
2.2 Exameninstrumenten (standaard 3 en 4)	14
2.3 Afname, beoordeling en diplomering (standaard 5)	20
2.4 Vertrouwen beroepenveld (standaard 1), deskundigheid betrokkenen (standaard 2) en borging kwaliteit (standaard 6)	20
2.5 Naleving wettelijke vereisten (standaard 7)	22
3 Kwaliteit examinering bij School voor Techniek, Veiligheid en Vakmanschap	23
3.1 Algemeen beeld	23
3.2 Exameninstrumenten (standaard 3 en 4)	23
3.3 Afname, beoordeling en diplomering (standaard 5)	25
3.4 Vertrouwen beroepenveld (standaard 1), deskundigheid betrokkenen (standaard 2) en borging kwaliteit (standaard 6)	25
3.5 Naleving wettelijke vereisten (standaard 7)	26
4 Kwaliteit examinering bij School voor Beroepsonderwijs Stadskanaal	27
4.1 Algemeen beeld	27
4.2 Exameninstrumenten (standaard 3 en 4)	27
4.3 Afname, beoordeling en diplomering (standaard 5)	28
4.4 Vertrouwen beroepenveld (standaard 1), deskundigheid betrokkenen (standaard 2) en borging kwaliteit (standaard 6)	29
4.5 Naleving wettelijke vereisten (standaard 7)	30
5 Kwaliteit examinering bij School voor Commerciële Dienstverlening	31
5.1 Algemeen beeld	31
5.2 Exameninstrumenten (standaard 3 en 4)	31
5.3 Afname, beoordeling en diplomering (standaard 5)	32
5.4 Vertrouwen beroepenveld (standaard 1), deskundigheid betrokkenen (standaard 2) en borging kwaliteit (standaard 6)	33
5.5 Naleving wettelijke vereisten (standaard 7)	34
6 Kwaliteit examinering bij School voor Laboratoriumtechniek en Logistiek	35
6.1 Algemeen beeld	35
6.2 Exameninstrumenten (standaard 3 en 4)	35
6.3 Afname, beoordeling en diplomering (standaard 5)	36
6.4 Vertrouwen beroepenveld (standaard 1), deskundigheid betrokkenen (standaard 2) en borging kwaliteit (standaard 6)	37
6.5 Naleving wettelijke vereisten (standaard 7)	38

7	Kwaliteit examinering bij School voor Gezondheidszorg en Welzijn	39
7.1	Algemeen beeld	39
7.2	Exameninstrumenten (standaard 3 en 4)	40
7.3	Afname, beoordeling en diplomering (standaard 5)	41
7.4	Vertrouwen beroepenveld (standaard 1), deskundigheid betrokkenen (standaard 2) en borging kwaliteit (standaard 6)	41
7.5	Naleving wettelijke vereisten (standaard 7)	43
8	Kwaliteit examinering bij School voor ICT	45
8.1	Algemeen beeld	45
8.2	Exameninstrumenten (standaard 3 en 4)	46
8.3	Afname, beoordeling en diplomering (standaard 5)	47
8.4	Vertrouwen beroepenveld (standaard 1), deskundigheid betrokkenen (standaard 2) en borging kwaliteit (standaard 6)	48
8.5	Naleving wettelijke vereisten (standaard 7)	49
9	Kwaliteit examinering bij Campus Winschoten	51
9.1	Algemeen beeld	51
9.2	Exameninstrumenten (standaard 3 en 4)	51
9.3	Afname, beoordeling en diplomering (standaard 5)	52
9.4	Vertrouwen beroepenveld (standaard 1), deskundigheid betrokkenen (standaard 2) en borging kwaliteit (standaard 6)	53
9.5	Naleving wettelijke vereisten (standaard 7)	54
10	Kwaliteit examinering bij Dansacademie Lucia Marthas	55
10.1	Algemeen beeld	55
10.2	Exameninstrumenten (standaard 3 en 4)	55
10.3	Afname, beoordeling en diplomering (standaard 5)	58
10.4	Vertrouwen beroepenveld (standaard 1), deskundigheid betrokkenen (standaard 2) en borging kwaliteit (standaard 6)	58
10.5	Naleving wettelijke vereisten (standaard 7)	59
11	Conclusies en vervolgtoezicht	61
	Bijlage 1 Examenstandaarden en normering	63
	Bijlage 2 Exameninstrumenten talen competentiegerichte opleidingen	69
	Bijlage 3 Situatie voorafgaand aan herstel	77

Samenvatting

Dit rapport bevat de resultaten van het onderzoek naar de kwaliteit van de examinering dat op 8 december 2010 en 16 en 17 februari 2011 is uitgevoerd bij Noorderpoort.

Resultaat van het onderzoek

De Inspectie van het Onderwijs (hierna: inspectie) heeft voor het onderzoek naar de kwaliteit van de examinering een aselechte steekproef van opleidingen getrokken. De beoordeling per onderzochte opleiding staat in tabel 0.1.

Tabel 0.1 Beoordeling examenkwaliteit bij het Noorderpoort

Standaard	Vertrouwen beroepenveld	Borging deskundigheid	Inhoudelijke uitstroom-eisen	examininstrumenten	Toetstechnische kwaliteit	examininstrumenten	Afname, beoordeling, diplomering	Borging examinering	Naleving wettelijke eisen	Nederlands standaard 3 en 4	Moderne vreemde talen standaard 3 en 4	Eindeoordeel: voldoende of onvoldoende examenkwaliteit
	1	2	3	4	5	6	7	3/4	3/4	3/4	3/4	
School voor Gastvrijheid en Toerisme												
10382 Middenkaderfunctionaris recreatie BOL	V	V	O	O	V	V	V	V	V	-	-	O
10388 Horeca-ondernemer/-manager BOL	V	V	O	O	V	V	V	V	V	-	-	O
School voor Techniek, Veiligheid en Vakmanschap												
10089 Monteur montage/onderhoud BBL	V	V	V	V	V	V	V	V	V	-	-	V
School voor beroepsonderwijs Stadskanaal												
10849 Filiaalbeheerder BBL	V	V	V	V	V	V	V	V	V	-	-	V
School voor Commerciële Dienstverlening												
10507 All-round kapper BBL	V	V	V	V	V	V	V	V	V	-	-	V
School voor Gezondheidszorg en Welzijn												
94830 Verzorgende IG BBL	V	V	V	V	V	V	V	V	V	O	-	V
School voor Laboratoriumtechniek en Logistiek												
91730 Laboratoriummedewerker (Allround laborant) BOL	V	V	V	V	V	V	V	V	V	O	-	V
School voor ICT												
90230 Medewerker beheer ICT BOL	V	V	V	V	V	V	V	V	V	O	O	V
90360 Medewerker ICT BOL	V	V	V	V	V	V	V	V	V	O	O	V
Campus Winschoten												
90472 Administratief medewerker (Secretarieel medewerker) BOL	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
Dansacademie Lucia Marthas Noord-Holland												
90031 Artiest (Dans) BOL	V	V	O	O	V	V	V	V	V	O	O	O
O = onvoldoende / V = voldoende / - = n.v.t.												

Exameneenheid School voor Gastvrijheid en Toerisme

Eindoordeel onvoldoende

De examinering van de onderzochte opleidingen 10382 Middenkaderfunctionaris recreatie en 10388 Horeca-ondernemer/-manager is van onvoldoende kwaliteit, omdat de dekking van het exameninstrumentarium en de cesuur niet voldoen aan de eisen. Toetstechnisch voldoen de examens ook niet aan alle eisen.

Exameneenheid School voor Techniek, Veiligheid en Vakmanschap

Eindoordeel voldoende

De examinering van de onderzochte opleiding 10089 Monteur montage/onderhoud is van voldoende kwaliteit.

Exameneenheid School voor beroepsonderwijs Stadskanaal

Eindoordeel voldoende

De examinering van de onderzochte opleiding 10894 Filiaalbeheerder is van voldoende kwaliteit.

Exameneenheid School voor Commerciële Dienstverlening

Eindoordeel voldoende

De examinering van de onderzochte opleiding 10507 All-round kapper is van voldoende kwaliteit.

Exameneenheid School voor Gezondheidszorg en Welzijn

Eindoordeel voldoende

De examinering van de onderzochte opleiding 94830 Verzorgende IG is van voldoende kwaliteit.

Exameneenheid School Laboratoriumtechniek en logistiek

Eindoordeel voldoende

De examinering van de onderzochte opleiding 91730 Allround laborant is van voldoende kwaliteit.

Exameneenheid School voor ICT

Eindoordeel voldoende

De examinering van de onderzochte opleidingen 90230 Medewerker beheer ICT en 90360 Medewerker ICT is van voldoende kwaliteit.

Exameneenheid Campus Winschoten

Eindoordeel voldoende

De examinering van de onderzochte opleiding 90472 Secretarieel medewerker is van voldoende kwaliteit.

Exameneenheid Dansacademie Lucia Marthas Noord-Holland

Eindoordeel onvoldoende

De examinering van de onderzochte opleiding 90031 Artiest (Dans) is van onvoldoende kwaliteit omdat het exameninstrumentarium niet voldoet aan de uitstroomeisen en de toetstechnische eisen.

Beoordelingskader inclusief normering

Het onderzoek is uitgevoerd aan de hand van de examenstandaarden en de bijbehorende normering, die zijn vastgesteld in de ministeriële 'Regeling standaarden examenkwaliteit mbo' (zie bijlage 1).

De examenkwaliteit is voldoende wanneer vijf van de zeven standaarden voldoende zijn, waaronder in elk geval standaard 3, 4, 5 en 7. Maximaal twee van de standaarden 1, 2 en 6 mogen onvoldoende zijn om tot een voldoende eindoordeel te komen. Het oordeel voor de talen (CEF en referentieniveau) telt dit onderzoeksjaar niet mee in het eindoordeel van de opleiding.

Vervolgtoezicht bij voldoende examenkwaliteit

Bij de opleidingen waarvan de examenkwaliteit voldoende is, is het onderzoeksjaar 2010-2011 hierbij afgerond.

Vervolgtoezicht bij onvoldoende examenkwaliteit

Van opleidingen waarvan geconstateerd is dat de examenkwaliteit onvoldoende is, doet de inspectie een melding aan de minister van OCW. Daarnaast intensificeert de inspectie het toezicht op de examens bij deze opleidingen. De instelling krijgt de gelegenheid de examinering te verbeteren waarna de inspectie bij deze opleidingen een onderzoek naar de kwaliteitsverbetering uitvoert. Over dit onderzoek maakt de inspectie te zijner tijd nadere afspraken met de instelling.

1 Inleiding

In het middelbaar beroepsonderwijs is de onderwijsinstelling verantwoordelijk voor de examenkwaliteit van de beroepsopleidingen. De inspectie houdt binnen de sector bve toezicht op de kwaliteit van deze examinering.

1.1 Regeling standaarden examenkwaliteit mbo

De examenkwaliteit is beoordeeld aan de hand van de zeven standaarden, die in het Toezichtkader bve 2009 staan. Daarnaast is de Aanvulling voor 2010 op het Toezichtkader bve 2009 als kader gebruikt. De standaarden en de normering zijn vastgesteld in de ministeriële 'Regeling standaarden examenkwaliteit mbo'. In bijlage 1 staan de examenstandaarden met de bijbehorende criteria en portretten. In de portretten is beschreven wanneer toereikend aan een criterium is voldaan.

1.2 Onderzochte opleidingen

Voor het onderzoek naar de kwaliteit van examinering is een aselecte steekproef getrokken uit het aanbod van eindtermgerichte en/of competentiegerichte opleidingen (zie tabel 1.1).

Tabel 1.1 Onderzochte opleidingen bij Noorderpoort

Crebo	Naam opleiding	Leerweg	Deelkwalificaties*	Examineenheid en locatie onderzoek
10382	Middenkaderfunctionaris recreatie	BOL	51375 51376 52884 52887	School voor Gastvrijheid en Toerisme, Groningen
10388	Horeca-ondernemer/-manager	BOL	51436 51449 51451 53151	School voor Gastvrijheid en Toerisme, Groningen
10089	Monteur montage/onderhoud	BBL	50409 50418 50427 50433 53175	School voor Techniek, Veiligheid en Vakmanschap, Groningen
10849	Filiaalbeheerder	BBL	50029 54004 54019 54020	School voor Beroepsonderwijs Stadskanaal, Groningen
10507	All-round kapper	BBL	51937 51945 51946 52990	School voor Commerciële Dienstverlening, Groningen
90031	Artiest (Dans)	BOL		Dansacademie Lucia Marthas Noord-Holland, Groningen
90230	Medewerker beheer ICT	BOL		School voor ICT, Groningen
90360	Medewerker ICT	BOL		School voor ICT, Groningen
90472	Administratief medewerker (Secretarieel medewerker)	BOL		Campus Winschoten, Groningen
91730	Laboratoriummedewerker (Allround laborant)	BOL		School voor Laboratoriumtechniek en Logistiek, Groningen
94830	Verzorgende-IG	BBL		School voor Gezondheidszorg en Welzijn, Groningen

* alleen van toepassing bij eindtermgerichte opleidingen

1.3 Inkoop

De instelling heeft tijdens de inventarisatiefase aangegeven of er sprake is van (deel)inkoop van exameninstrumenten en/of -diensten bij een leverancier en zo ja, wat er wordt ingekocht. Het (deels) ingekochte exameninstrumentarium wordt bij de onderwijsinstelling onderzocht, aangezien de leveranciers geen toezichtobject zijn voor de inspectie.

1.4 Toezicht op talen en Leren, Loopbaan en Burgerschap

Bij de competentiegerichte opleidingen waarvan de deelnemers gestart zijn in cohort 2007 of later, onderzoekt de inspectie de exameninstrumenten voor Nederlands en de moderne vreemde talen.

Daarnaast is bij deze opleidingen ook de verantwoording over Leren, Loopbaan en Burgerschap (ook wel: LLB) onderzocht.

Voor het toezicht op talen is naast het Toezichtkader bve, ook de brief van de staatssecretaris van OCW van 22 december 2008 (kenmerk BVE/2008/88699) en de brief van 29 januari 2010 (kenmerk BVE/Stelsel 180716) van toepassing.

Voor het toezicht op LLB is het brondocument Leren, Loopbaan en Burgerschap 2007 van toepassing. De instelling levert een verantwoordingsdocument aan voor LLB.

1.5 Uitgebreide informatie over het onderzoek

Uitgebreide informatie over de standaarden, de normering, het toezicht op talen, de werkwijze bij inkoop en de opzet van het onderzoek treft u onder andere aan in:

- het Toezichtkader bve 2009;
- de Aanvulling voor 2010 op het Toezichtkader bve 2009;
- het brondocument Leren, Loopbaan en Burgerschap 2007 (inclusief het addendum Nederlands in het kader van burgerschap 2007);
- de brief van de staatssecretaris van OCW van 22 december 2008 (kenmerk BVE/2008/88699);
- de brief van de staatssecretaris van OCW van 29 januari 2010 (kenmerk BVE/Stelsel 180716);
- Wet Referentieniveaus;
- website inspectie: www.onderwijsinspectie.nl.

1.6 Onderbouwing van de beoordeling

De resultaten van het onderzoek naar de examenkwaliteit zijn gebaseerd op de aangeleverde zelfbeoordeling inclusief de onderliggende documenten, het onderzoek naar de exameninstrumenten en de gesprekken met vertegenwoordigers van de instelling. De voorlopige bevindingen van het onderzoek zijn ter afsluiting van het bezoek teruggekoppeld aan een vertegenwoordiging van het college van bestuur.

In deze rapportage leest u de onderbouwing van het eindoordeel per opleiding. De conclusies van het onderzoek en, indien van toepassing, het vervolgtoezicht staan in het laatste hoofdstuk vermeld.

2 Kwaliteit examinering bij School voor Gastvrijheid en Toerisme

In dit hoofdstuk staat de toelichting van de inspectie op de beoordeling van de examenkwaliteit per onderzochte opleiding. Indien het oordeel onvoldoende is, wordt onderbouwd op welke bevindingen dit oordeel is gebaseerd.

2.1 Algemeen beeld

In tabel 2.1 staat de beoordeling per onderzochte opleiding.

Tabel 2.1 Examenkwaliteit onderzochte opleidingen

	Standaard									
	Vertrouwen beroepenveld	Borging deskundigheid	Inhoudelijke uitstroomseisen exameninstrumenten	Toetstechnische kwaliteit exameninstrumenten	Afname, beoordeling, diplomering	Borging examinering	Naleving wettelijke eisen	Nederlands standaard 3 en 4	Moderne vreemde talen standaard 3 en 4	Eindoordeel: voldoende of onvoldoende examenkwaliteit
	1	2	3	4	5	6	7	3/4	3/4	
10382 Middenkaderfunctionaris recreatie, BOL	V	V	O	O	V	V	V	-	-	O
10388 Horeca-ondernemer/-manager, BOL	V	V	O	O	V	V	V	-	-	O
O = onvoldoende / V = voldoende / - = n.v.t.										

Toelichting bij beoordeling examenkwaliteit

De examinering van de onderzochte opleidingen is van onvoldoende kwaliteit.

De examenkwaliteit van beide opleidingen is onvoldoende, omdat de exameninstrumenten niet voldoen aan de uitstroomseisen en niet aan de toetstechnische eisen.

De examenprocessen van afname, beoordeling en diplomering verlopen deugdelijk en de integrale examenkwaliteit is voldoende geborgd. Het beroepenveld heeft vertrouwen in de examenkwaliteit. Betrokkenen bij de examinering zijn voldoende deskundig. De onderzochte opleidingen voldoen aan alle wettelijke vereisten rondom examinering.

2.2 Exameninstrumenten (standaard 3 en 4)

De exameninstrumenten zijn beoordeeld op de standaarden over de uitstroomeisen (standaard 3) en de toetstechnische eisen (standaard 4). Bij de uitstroomeisen beoordeelt de inspectie de dekkingsgraad en cesuur. Bij de toetstechnische eisen beoordeelt de inspectie de informatie voor de deelnemer, de afnamecondities en de beoordelingsvoorschriften.

10382 Middenkaderfunctionaris recreatie, BOL

Conclusie

Het exameninstrumentarium voldoet niet aan de uitstroomeisen en niet aan de toetstechnische eisen. Deze conclusie is gebaseerd op de beoordeling van de onderzochte deelkwalificaties.

In tabel 2.2 ziet u een overzicht van de beoordeling op het niveau van de deelkwalificatie. De toelichting op deze beoordeling vindt u onder de tabel.

Tabel 2.2 Beoordeling deelkwalificaties 10382 Middenkaderfunctionaris recreatie

Standaard	Inhoudelijke uitstroomeisen exameninstrumenten	Toetstechnische kwaliteit exameninstrumenten
	3	4
51375 Operationeel management recreatie	0	0
51376 Basismanagement T/R	0	0
52884 Horeca-assistent	0	0
52887 Techniek en groen	0	0
0 = onvoldoende / V = voldoende / - = n.v.t.		

Toelichting beoordeling deelkwalificatie 51375 Operationeel management recreatie

De exameninstrumenten voldoen niet aan de uitstroomeisen en niet aan de toetstechnische eisen.

De inhoudelijke dekking van de uitstroomeisen is onvoldoende. De examinering bestaat uit projecttoetsen, schriftelijke toetsen en bpv. Een deel van het examenmateriaal (de bpv-praktijkset en de opdracht van toets MN-03 -personeelsplan is niet aangeleverd, ook niet naderhand in het kader van de bij het onderzoek ter plaatse gemaakte afspraken). Het merendeel van de veertig eindtermen wordt niet of onvoldoende getoetst. Een voorbeeld hiervan is eindterm 5: de kandidaat kan een PR-plan voor een recreatief bedrijf evalueren en voorstellen doen voor aanpassing. Opdracht W213 gaat echter alleen over het schrijven van een nieuw plan, niet over het evalueren van een bestaand plan.

Ook de cesuur is niet in orde. De cesuur voor de toetsen en voor de deelkwalificatie als geheel ligt op 55%. Diverse eindtermen (27, 28 en 29) worden getoetst in de opdracht EO-01 (Evenementenorganisatie). Deze toets dekt ook eindtermen van de deelkwalificatie Basismanagement. Het eindcijfer van deze toets volledig mee te laten wegen voor de onderhavige deelkwalificatie doet afbreuk aan de cesuur. De mogelijkheid bestaat dan immers dat een deelnemer voor deze deelkwalificatie slaagt zonder dat hij het merendeel van de eindtermen beheerst.

Toetstechnisch is het exameninstrumentarium ook niet voldoende: het beoordelingsvoorschrift voldoet niet. Bij de projecttoetsen wordt op groepsniveau beoordeeld; niet duidelijk is hoe de individuele prestatie wordt beoordeeld. Bij deze toetsen geeft de beoordelaar per beoordelingsaspect 0, 2, 4, 6, 8 of 10 punten; er is echter niet aangegeven op grond van welke criteria hij welk puntenaantal toe moet kennen. De beoordeling van de eindtermen 27 t/m 29 komt verder niet aantoonbaar naar voren in de toets EO-01. De informatie voor de deelnemer is over het geheel genomen voldoende om te weten wat de deelnemer moet doen om voor het examen te slagen. De examencondities zijn voldoende duidelijk voor zowel deelnemer als beoordelaar.

Toelichting beoordeling deelkwalificatie 51376 Basismanagement T/R

De exameninstrumenten voldoen niet aan de uitstroomseisen en niet aan de toetstechnische eisen.

De inhoudelijke dekking van de uitstroomseisen is onvoldoende. De examinering bestaat uit schriftelijke toetsen, een case die in groepsverband wordt uitgewerkt, een praktische opdracht EO-01 (Evenementenorganisatie) die eveneens in groepsverband wordt uitgevoerd en bpv. Een deel van het examenmateriaal (de bpv-praktijkset) is niet aangeleverd, ook niet naderhand in het kader van de bij het onderzoek ter plaatse gemaakte afspraken. Het merendeel van de 77 eindtermen wordt niet of onvoldoende getoetst. Een voorbeeld hiervan is eindterm 6: de kandidaat kan contacten onderhouden met de pers volgens de richtlijnen van het bedrijf. Vraag 8a van toets 4CV03 betreft slechts het corrigeren van een persbericht; hoe deze eindterm binnen de bpv wordt beoordeeld heeft de instelling niet inzichtelijk gemaakt. Ook worden in de onderzochte toetsversie negen eindtermen niet getoetst, omdat zij dit schooljaar buiten de jaarlijks wisselende selectie van toetsonderwerpen vallen.

Ook de cesuur is niet in orde. De cesuur voor de toetsen ligt op 55% bij de schriftelijke toetsen; bij de case (W148) is echter geen cesuur vermeld. Dertien eindtermen worden volgens nadere opgave getoetst in de opdracht EO-01 (Evenementenorganisatie). Deze toets dekt ook eindtermen van de deelkwalificatie Operationeel management. Het eindcijfer van deze toetsen volledig mee te laten wegen voor de onderhavige deelkwalificatie doet afbreuk aan de cesuur. De mogelijkheid bestaat immers dat een deelnemer voor deze deelkwalificatie slaagt zonder dat hij het merendeel van de eindtermen beheerst. Ook de eindtermen 12, 15 en 19 worden volgens nadere opgave via toetsen binnen een andere deelkwalificatie (Administratie en Beheer) getoetst; de instelling heeft niet inzichtelijk gemaakt hoe de beoordeling van deze drie eindtermen wordt meegewogen in de zak/slaagbeslissing voor de deelkwalificatie Basismanagement.

Toetstechnisch is het exameninstrumentarium ook niet voldoende: het beoordelingsvoorschrift voldoet niet. Bij de case (W148) en de toets EO-01 wordt op groepsniveau beoordeeld; niet duidelijk is hoe de individuele prestatie wordt beoordeeld. Bij de case geeft de beoordelaar per beoordelingsaspect 0, 2, 4, 6, 8 of 10, bij de toets EO-01 beoordeelt hij op een vierpuntsschaal.

Er is echter niet aangegeven op grond van welke criteria hij welk puntenaantal toe moet kennen. De beoordeling van de eindtermen 27 t/m 29 komt verder niet aantoonbaar naar voren in de toets EO-01.

De informatie voor de deelnemer is over het geheel genomen voldoende. Hij weet wat hij moet doen om voor het examen te slagen. De afnamecondities zijn voldoende duidelijk voor zowel deelnemer als beoordelaar.

Toelichting beoordeling deelkwalificatie 52884 Horeca-assistent

De exameninstrumenten voldoen niet aan de uitstroomeisen en niet aan de toetstechnische eisen.

De inhoudelijke dekking van de uitstroomeisen is onvoldoende. De examinering bestaat uit twee schriftelijke toetsen (GK01 en GK02) en een praktijktoets koken. Toets GK02, waarmee twee eindtermen worden afgetoetst, is niet aangeleverd, ook niet naderhand in het kader van de bij het onderzoek ter plaatse gemaakte afspraken. Het merendeel van de 30 eindtermen wordt niet of onvoldoende getoetst. Een voorbeeld hiervan is eindterm 4: de leerlingen kunnen aantonen dat zij bij het uitvoeren van werkzaamheden de principes van sociale en communicatieve vaardigheid kunnen toepassen. In de (enige) praktijktoets koken (GK 04) staat dat de deelnemers niet mogen praten met medekandidaten of medewerkers van de stand-by ploeg; ze mogen slechts vragen stellen aan de dienstdoende docent. Ook in de beoordeling komt de eindterm in het geheel niet aan de orde. Daarnaast is de cesuur is niet in orde. Bij de praktijktoets koken, waarmee het merendeel van de eindtermen wordt afgetoetst, is geen inzichtelijke cesuur vermeld. De cesuur van de toets GK02 is niet duidelijk wegens ontbrekend materiaal.

Toetstechnisch is het exameninstrumentarium ook niet voldoende: het beoordelingsvoorschrift voldoet niet, evenals de informatie voor de deelnemer en de beschrijving van de afnamecondities.

Bij de praktijktoets koken zijn de beoordelingscriteria onvoldoende duidelijk om een zo objectief mogelijke beoordeling te waarborgen; verder ontbreken richtlijnen voor deelscores. Bij de theorietoets GK01 is niet aangegeven of er al dan niet met deelscores wordt gewerkt, terwijl er bij diverse vragen sprake is van meervoudige antwoorden. Bij de praktijktoets koken is de informatie voor de deelnemer onvoldoende. Er is bijvoorbeeld niet aangegeven wat voor menu de deelnemers moeten koken en welke handelingen hiervoor verricht moeten worden. De eigenlijke opdracht ontbreekt. Ook de afnamecondities van de praktijktoets zijn onvoldoende beschreven: een omschrijving van de context/setting ontbreekt. Niet aangegeven is bijvoorbeeld welke apparatuur een deelnemer tot zijn beschikking heeft en hoeveel gasten hij moet bedienen.

Toelichting beoordeling deelkwalificatie 52887 Techniek en groen

De exameninstrumenten voldoen niet aan de uitstroomeisen en niet aan de toetstechnische eisen.

De inhoudelijke dekking van de uitstroomeisen is onvoldoende. Het exameninstrumentarium bestaat uit een theorietoets en drie opdrachten die in groepsverband uitgewerkt moeten worden. In het kader van de bij het onderzoek ter plaatse gemaakte afspraken is naderhand in een document verantwoord waar de eindtermen in de betreffende reeds aangeleverde toetsen worden beoordeeld. In dit verantwoordingsdocument is echter voor 3 van de 18 eindtermen sprake van nieuw, niet meegeleverd examenmateriaal (WAP 222/224). Het merendeel van de eindtermen wordt overigens niet of onvoldoende getoetst.

Een voorbeeld hiervan is eindterm 7: de kandidaat kan in een gesimuleerde noodsituatie handelen conform de voorschriften van een bepaald rampen-/veiligheidsplan. In de in de verantwoording genoemde toets 4-GT-03 moeten de deelnemers de sanitaire gebouwen en voorzieningen beschrijven. Deze opdracht dekt de eindterm in het geheel niet en ook komt de eindterm niet in de beoordeling aan de orde.

Ook de cesuur is onvoldoende. De cesuur van de toets W125 (Droomcamping) is niet vermeld. Bij de toetsen 4-GT-02 en 4-GT-03 waarin zeven van de achttien eindtermen aan de orde komen wordt een te groot deel van de punten toegekend voor aspecten die geen directe relatie met de eindtermen hebben, zoals vormgeving, voorwoord en interview.

Toetstechnisch is het exameninstrumentarium ook niet voldoende: het beoordelingsvoorschrift voldoet niet, evenals de beschrijving van de afnamecondities. Bij de opdrachten wordt op groepsniveau beoordeeld; niet duidelijk is hoe de individuele prestatie wordt getoetst. Bij deze toetsen geeft de beoordelaar per beoordelingsaspect een beoordeling op een tienpuntsschaal; er is echter niet aangegeven op grond van welke criteria hij welk puntenaantal toe moet kennen. De beschrijving van de afnamecondities voldoet niet, omdat bij de opdrachten 4-GT-02 en 4-GT-03 de te stellen eisen aan het praktijkbedrijf ontbreken. Ook zijn de randvoorwaarden rondom de meeloopdagen onvoldoende omschreven. De informatie voor de deelnemer is over het geheel genomen voldoende. Hij weet wat hij moet doen om voor het examen te slagen. Als aandachtspunt geldt dat de aanwijzingen voor de deelnemer erg beknopt zijn beschreven, in het bijzonder over de meeloopdagen.

10388 Horeca-ondernemer/-manager, BOL

Conclusie

Het exameninstrumentarium voldoet niet aan de uitstroomeisen en niet aan de toetstechnische eisen. Deze conclusie is gebaseerd op de beoordeling van de vier onderzochte deelkwalificaties.

In tabel 2.3 ziet u een overzicht van de beoordeling op het niveau van de deelkwalificatie. De toelichting op deze beoordeling vindt u onder de tabel.

Tabel 2.3 Beoordeling deelkwalificaties 10388 Horeca-ondernemer/-manager

Standaard	Inhoudelijke uitstroomeisen exameninstrumenten	Toetstechnische kwaliteit exameninstrumenten
	3	4
51436 Operationeel bedrijfsmanagement	0	0
51449 Sociale en commerciële vaardigheden in de receptie	0	0
51451 Vaktechniek restaurant 1B	0	0
53151 Vaktechniek hotel	0	0
0 = onvoldoende / V = voldoende / - = n.v.t.		

Toelichting beoordeling deelkwalificatie 51436 Operationeel bedrijfsmanagement
Het exameninstrument voldoet niet aan de uitstroomseisen en niet aan de toetstechnische eisen.

De inhoudelijke dekking van de uitstroomseisen is onvoldoende. De eindtermen komen vaak onvoldoende terug in de beoordeling. Een voorbeeld hiervan is eindterm 43: het voeren van functioneringsgesprekken met medewerkers. Dit aspect komt aan de orde tijdens het Horeca Management Project. In de rol van afdelingsmanager voert de deelnemer functioneringsgesprekken met eerstejaars leerlingen, die als medewerker in het project functioneren. De afdelingsmanagers worden echter niet *beoordeeld* op dit aspect. Het aspect komt niet op de beoordelingsformulieren voor.

Ook de cesuur is niet in orde. De School voor Gastvrijheid en Toerisme hanteert een cesuur per toets en per deelkwalificatie. De cesuur ligt op 55%, maar de puntentoekenning per toets is onevenwichtig. Veel toetsen dekken eindtermen van meerdere deelkwalificaties. Een voorbeeld daarvan is de praktijktoets HM1.1. Deze toets wordt niet alleen gebruikt voor de deelkwalificatie Operationeel bedrijfsmanagement, maar ook voor de deelkwalificaties Vaktechniek hotel, Vaktechniek receptie en Sociale en commerciële vaardigheden receptie. Het totaalcijfer voor deze toets telt voor alle genoemde deelkwalificaties mee. Toets HM1.1 dekt echter maar een klein deel van de eindtermen van Operationeel bedrijfsmanagement. Het eindcijfer volledig mee te laten tellen voor deze deelkwalificatie doet afbreuk aan de cesuur: de mogelijkheid bestaat dat een deelnemer voor deze deelkwalificatie slaagt, zonder dat hij het merendeel van de eindtermen van deze deelkwalificatie beheerst.

Toetstechnisch is het exameninstrumentarium ook niet voldoende: het beoordelingsvoorschrift voldoet niet. Voor de praktijktoetsen ontbreken discriminerende, eindtermgerelateerde beoordelingscriteria met een heldere normering wanneer een aspect en een aandachtsgebied met onvoldoende, met voldoende of met goed moeten worden beoordeeld. Voor zowel de praktijk- als de theorietoetsen geldt dat niet duidelijk is welke punten moeten worden toegekend in het geval van deels goede antwoorden of prestaties. Er ontbreekt een beoordelaarsinstructie met algemene richtlijnen over de wijze waarop de prestaties van de deelnemer moeten worden beoordeeld. De informatie voor de deelnemer is voldoende. Hij weet wat hij moet doen om voor het examen te slagen. De afnamecondities zijn over het geheel genomen voldoende duidelijk voor zowel deelnemer als beoordelaars.

Toelichting beoordeling deelkwalificaties 53151 Vaktechniek hotel en 51449 Sociale en commerciële vaardigheden in de receptie
Het exameninstrument voldoet niet aan de uitstroomseisen en niet aan de toetstechnische eisen.

De inhoudelijke dekking van de uitstroomseisen is onvoldoende. De eindtermen komen vaak onvoldoende terug in de beoordeling. Veel van de eindtermen worden volgens de School voor Gastvrijheid en Toerisme afgedekt tijdens het Horeca Management Project. Uit de beschrijvingen van de functies binnen het project is op te maken dat deze eindtermen tijdens het project aan bod komen. De deelnemer wordt echter niet op deze eindtermen beoordeeld. De beoordelingsformulieren voor de verschillende functies zijn zo algemeen geformuleerd dat niet te herleiden is aan welke eindtermen de deelnemer voldoet. Een opmerking bij het project Horecabranche in beeld is dat de deelnemer een horecabedrijf kan kiezen, niet zijnde een hotel. Dan zijn de eindtermen 1 t/m 13 van de deelkwalificatie Vaktechniek hotel niet afgedekt.

Een algemene opmerking ten aanzien van deze deelkwalificatie is daarnaast dat milieuzorg, kwaliteitszorg en hygiëne in de examens voldoende aan de orde komen, maar arbo niet.

Ook de cesuur is niet in orde. Voor deze deelkwalificaties geldt hetzelfde als voor deelkwalificatie 51436 Operationeel bedrijfsmanagement.

Toetstechnisch zijn de exameninstrumenten ook niet voldoende: de beoordelingsvoorschriften voldoen niet. Voor de praktijktoets ontbreken discriminerende, eindtermgerelateerde beoordelingscriteria met een heldere normering wanneer een aspect en een aandachtsgebied met onvoldoende, met voldoende of met goed moet worden beoordeeld. Voor zowel de praktijk- als de theorietoetsen geldt dat niet duidelijk is welke punten moeten worden toegekend in het geval van deels goede antwoorden of prestaties. Er ontbreekt een beoordelaarsinstructie met algemene richtlijnen over de wijze waarop de prestaties van de deelnemer moeten worden beoordeeld. De informatie voor de deelnemer is voldoende, hij weet wat hij moet doen om voor het examen te slagen. De examenomstandigheden zijn over het geheel genomen voldoende duidelijk voor zowel deelnemer als beoordelaars.

Toelichting beoordeling deelkwalificatie 51451 Vaktechniek restaurant 1B
Het exameninstrument voldoet niet aan de uitstroomeisen en niet aan de toetstechnische eisen.

De inhoudelijke dekking van de uitstroomeisen is onvoldoende. Te veel eindtermen worden niet of niet op het goede niveau geëxamineerd. Zes eindtermen (eindterm 30 tot en met 35) vragen bijvoorbeeld om het omschrijven van procedures en technieken en wettelijke bedrijfsvoorschriften. In de theorietoetsen komen te weinig aspecten van de eindtermen terug of niet op het juiste beheersingsniveau (meerkeuzevragen waar de eindterm vraagt om bijvoorbeeld een uitleg). Verschillende eindtermen komen tijdens de proeve aan de orde. In de beoordelingslijst van de proeve zijn de eindtermen 12 en 23 echter niet vertaald naar beoordelingscriteria. Ergonomie, veiligheid en milieuzorg (eindterm 35 en 36) komen in de examinering in het geheel niet aan bod.

Ook de cesuur is niet in orde. Voor deze deelkwalificatie geldt hetzelfde als voor deelkwalificatie 51436 Operationeel bedrijfsmanagement. Daarnaast geldt dat de puntentoekenning binnen de theorietoets onevenwichtig is. In verhouding worden er erg veel vragen gesteld over een beperkt aantal eindtermen. Sommige meerkeuzevragen dekken daarentegen tot wel vier eindtermen per vraag. Deze onevenwichtige puntentoekenning doet afbreuk aan de cesuur.

Toetstechnisch zijn de exameninstrumenten ook niet voldoende: de beoordelingsvoorschriften voldoen niet. Voor de praktijktoetsen en voor de proeve ontbreken discriminerende, eindtermgerelateerde beoordelingscriteria met een heldere normering hoe een aspect te beoordelen. Voor zowel de praktijk- als de theorietoetsen geldt dat niet duidelijk is welke punten moeten worden toegekend in het geval van deels goede antwoorden of prestaties. Er ontbreekt een beoordelaarsinstructie met algemene richtlijnen over de wijze waarop de prestaties van de deelnemer moeten worden beoordeeld. Individuele beoordeling van elke deelnemer is niet geborgd voor de toets PG3.2, de verslagen van de proeve en de presentaties Praktijk Vorming Gastronomie. De informatie voor de deelnemer is over het geheel genomen voldoende. Hij weet wat hij moet doen om voor het examen te slagen. De examenomstandigheden zijn over het geheel genomen voldoende duidelijk voor zowel deelnemer als beoordelaars.

2.3 Afname, beoordeling en diplomering (standaard 5)

De deugdelijkheid van de afname, de beoordeling en de diplomering is beoordeeld op het niveau van de opleiding. Als er geen opleidingen zijn gespecificeerd, dan is de onderstaande conclusie met bijbehorende toelichting van toepassing op alle onderzochte opleidingen.

Conclusie en toelichting

De onderzochte opleidingen voldoen aan de eisen van deze standaard. De afname, de beoordeling en de diplomering verlopen deugdelijk.

De voorzitter van de schoolexamencommissie vergewist zich regelmatig van het deugdelijke verloop van de afname en beoordeling, onder meer via het werkoverleg met de teammanagers en met de kwaliteitsmedewerker. Teammanagers wonen steekproefsgewijs examens bij en rapporteren daarover aan de schoolexamencommissie. Daarnaast stelt de schoolexamencommissie zich op de hoogte van de deugdelijkheid van afname en beoordeling door kennis te nemen van de tevredenheid van deelnemers, medewerkers en de bpv-bedrijven over de processen van examinering en stuurt zo nodig bij.

Diploma's worden op deugdelijke gronden verstrekt. In de teamvergadering worden de examenresultaten besproken en gecontroleerd en wordt bepaald welke deelnemers in aanmerking komen voor een diploma. De subexamencommissie (georganiseerd per cluster opleidingen) stelt formeel de resultaten vast.

2.4 Vertrouwen beroepenveld (standaard 1), deskundigheid betrokkenen (standaard 2) en borging kwaliteit (standaard 6)

Het vertrouwen van het beroepenveld, de deskundigheid van de betrokkenen en de borging van de examenkwaliteit zijn beoordeeld op het niveau van de opleidingen. Als er geen opleidingen zijn gespecificeerd, dan zijn de onderstaande conclusies met bijbehorende toelichting van toepassing op beide onderzochte opleidingen.

Conclusie en toelichting vertrouwen van het beroepenveld (standaard 1)

De onderzochte opleidingen voldoen aan de eisen van deze standaard. Het beroepenveld heeft voldoende vertrouwen in de examenkwaliteit.

De School voor Gastvrijheid en Toerisme houdt zicht op het vertrouwen van het beroepenveld in de examenkwaliteit door de vele contacten die er zijn met het beroepenveld. De school kent een Schooladviesraad waarmee examinering regelmatig wordt besproken. De School organiseert voor de horeca-opleidingen in samenwerking met het kenniscentrum en enkele andere onderwijsinstellingen leermeesterbijeenkomsten. De School overlegt voor de recreatie-opleidingen met Recron, MKB, de Kamer van Koophandel en andere ROC's. Daarnaast is er intensief contact met het beroepenveld rondom de beoordelingen van de praktijktoetsen en proeven (leermeesters uit de praktijk beoordelen de deelnemers) en tijdens de bpv. Beide teams onderzoeken regelmatig de tevredenheid van het beroepenveld over de examenkwaliteit. De teams pakken verbeterpunten op, die uit dit onderzoek naar voren komen. Zo is het beroepenveld nu meer betrokken bij onderwijsactiviteiten op school en speelt het een actieve rol bij het beoordelen en examineren.

Conclusie en toelichting deskundigheid van betrokkenen (standaard 2)

De onderzochte opleidingen voldoen aan de eisen van deze standaard. De betrokkenen zijn voldoende deskundig.

De schoolexamencommissie van Gastvrijheid en Toerisme houdt de deskundigheid van betrokkenen bij de examinering op peil. Alle docenten hebben een scholing gevolgd voor toetsconstructie. De leden van de examencommissie, de vaststellingscommissies en overig management hebben een training gevolgd om de taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden onder meer op het gebied van examinering onderling goed af te stemmen. In het kader van onderwijsvernieuwing zijn verschillende studiedagen georganiseerd waarbij competentiegericht beoordelen en examineren centraal stond. Naar aanleiding van de pop- en voortgangsgesprekken is de deskundigheid van de betrokkenen bij examinering in kaart gebracht. De aanwezige deskundigheid is vergeleken met de vereiste deskundigheid die in het Handboek is vastgelegd. Die vergelijking heeft geleid tot een scholingsplan, dat nu met name is verbijzonderd naar de leidinggevendenden binnen het examineringsproces. Het scholingsplan zal verder worden gedetailleerd voor alle betrokkenen bij de examinering.

Aandachtspunt:

- De aandacht van de schoolexamencommissie gaat uit naar het bevorderen van de deskundigheid op het gebied van competentiegericht examineren en beoordelen. Dat is met het oog op de toekomst een begrijpelijke keuze. Gelet op de onvoldoende beoordeling van de exameninstrumenten blijft onderwijskundige en/of toetstechnische ondersteuning ook bij de eindtermgerichte examens nodig.

Conclusie en toelichting borging van examinering (standaard 6)

De onderzochte opleidingen voldoen aan de eisen van deze standaard. De examinering is voldoende geborgd.

Noorderpoortbreed is er een examencommissie. De Schooldirecteuren maken hiervan als voorzitters van de schoolexamencommissies deel uit. De Noorderpoortbrede examencommissie zorgt voor de borging van de examineringsprocessen. De jaarlijkse agenda voor de schoolexamencommissies is bijvoorbeeld in de Noorderpoortexamencommissie vastgesteld.

De schoolexamencommissies komen regelmatig bij elkaar, evalueren jaarlijks de integrale examenkwaliteit en treffen waar nodig verbetermaatregelen. Er wordt vergaderd aan de hand van de standaardagenda per maand. In april staat de evaluatie van de integrale kwaliteit van de examinering op de agenda. De schoolexamencommissies gaan onder meer op basis van de zelfevaluaties van de teams na of verbetermaatregelen nodig of wenselijk zijn ten aanzien van de examenproducten, de examenprocessen, de betrokkenheid van het beroepenveld, de deskundigheid van examenfunctionarissen en het Noorderpoortbrede handboek en examenreglement.

Het Noorderpoort kent naast de zelfevaluaties als borging ook een systeem van interne audits, die uitgevoerd worden onder voorzitterschap van een onafhankelijk deskundige. De laatste interne audit vond plaats in het najaar van 2010. De rapportage van deze interne audit was ten tijde van het onderzoek nog niet beschikbaar. Naar aanleiding van het laatste inspectiebezoek is de inkoopprocedure aangescherpt met een kwaliteitscontrole van de ingekochte exameninstrumenten.

Het Noorderpoort verantwoordt zich over de examenkwaliteit richting belanghebbenden via het jaarverslag, dat openbaar toegankelijk is via de website.

Er is een belangrijk aandachtspunt

- De toetsinhoudelijke en toetstechnische kwaliteit van de eindtermgerichte examens is kennelijk onvoldoende geborgd.

2.5 Naleving wettelijke vereisten (standaard 7)

De inspectie beoordeelt of de instelling de eisen rondom examinering naleeft, zoals die in de WEB zijn opgenomen.

Conclusie

De opleidingen voldoen aan de wettelijke vereisten betreffende:

- informatie over het examen (in OER of ander document)(art. 7.4.8 en art. 7.4.9 van de Wet educatie en beroepsonderwijs);
- de examencommissie (waar onder art. 7.4.5 en art. 7.4.8 vijfde lid van de Wet educatie en beroepsonderwijs);
- de commissie van beroep examens (art. 7.5.1 en art. 7.5.2 van de Wet educatie en beroepsonderwijs);
- de openbare verantwoording (art 1.3.6 van de Wet educatie en beroepsonderwijs).

3 Kwaliteit examinering bij School voor Techniek, Veiligheid en Vakmanschap

In dit hoofdstuk staat de toelichting van de inspectie op de beoordeling van de examenkwaliteit per onderzochte opleiding. Indien het oordeel onvoldoende is, wordt onderbouwd op welke bevindingen dit oordeel is gebaseerd.

3.1 Algemeen beeld

In tabel 3.1 staat de beoordeling per onderzochte opleiding.

Tabel 3.1 Examenkwaliteit onderzochte opleiding

Standaard	Vertrouwen beroepenveld	Borging deskundigheid	Inhoudelijke uitstroomeisen exameninstrumenten	Toetstechnische kwaliteit exameninstrumenten	Afname, beoordeling, diplomering	Borging examinering	Naleving wettelijke eisen	Nederlands standaard 3 en 4	Moderne vreemde talen standaard 3 en 4	Eindeoordeel: voldoende of onvoldoende examenkwaliteit
	1	2	3	4	5	6	7	3/4	3/4	
10089 Monteur montage/onderhoud, BBL	V	V	V	V	V	V	V	-	-	V
O = onvoldoende / V = voldoende / - = n.v.t.										

Toelichting bij beoordeling examenkwaliteit

De examinering van de onderzochte opleiding is van voldoende kwaliteit.

Het exameninstrumentarium voldoet aan de uitstroomeisen en aan de toetstechnische eisen. De examenprocessen van afname, beoordeling en diplomering verlopen deugdelijk en de integrale examenkwaliteit is voldoende geborgd. Het beroepenveld heeft vertrouwen in de examenkwaliteit. Betrokkenen bij de examinering zijn voldoende deskundig. De onderzochte opleiding voldoet aan alle wettelijke vereisten rondom examinering.

3.2 Exameninstrumenten (standaard 3 en 4)

De exameninstrumenten zijn beoordeeld op de standaarden over de uitstroomeisen (standaard 3) en de toetstechnische eisen (standaard 4). Bij de uitstroomeisen beoordeelt de inspectie de dekingsgraad en cesuur. Bij de toetstechnische eisen beoordeelt de inspectie de informatie voor de deelnemer, de afnamecondities en de beoordelingsvoorschriften.

10089 Monteur montage/onderhoud, BBL

Conclusie

Het exameninstrumentarium voldoet aan de uitstroomeisen en aan de toetstechnische eisen. Deze conclusie is gebaseerd op de beoordeling van de onderzochte deekwalificaties.

In tabel 3.2 ziet u een overzicht van de beoordeling per deekwalificatie. De toelichting op deze beoordeling vindt u onder de tabel.

Tabel 3.2 Beoordeling deekwalificaties 10089 van Monteur montage/onderhoud

Standaard	Inhoudelijke uitstroomeisen exameninstrumenten	Toetstechnische kwaliteit exameninstrumenten
	3	4
50409 Onderhoud 1	V	V
50418 Montage gas- en vloeistofleidingen	V	V
50427 Monteren/stellen	V	V
50433 Bankwerken montage	V	V
53175 Verbinden en verwijderen	V	V
O = onvoldoende / V = voldoende / - = n.v.t.		

Toelichting beoordeling deekwalificatie 50409 Onderhoud 1

Het exameninstrumentarium voldoet aan de uitstroomeisen en aan de toetstechnische kwaliteitseisen. De dekkingsgraad en cesuur zijn voldoende. De informatie voor de deelnemer en de afnamecondities zijn in orde. Na klein herstel is het beoordelingsvoorschrift voor de praktijktoets nu voldoende uitgewerkt om te komen tot een zo objectief mogelijke beoordeling.

Aandachtspunt:

- de beoordelaarsinstructie kan worden aangescherpt om meer helderheid te verschaffen hoe een beoordelaar in het geval van een gedeeltelijk juiste prestatie een gedeelte van de punten kan toekennen.

Toelichting beoordeling deekwalificaties 50418 Montage gas- en vloeistofleidingen, 50427 Monteren/stellen, 50433 Bankwerken montage en 53175 Verbinden en verwijderen

Het exameninstrumentarium voldoet aan de uitstroomeisen en aan de toetstechnische kwaliteitseisen. De dekkingsgraad en cesuur zijn voldoende. De informatie voor de deelnemer, de afnamecondities en het beoordelingsvoorschrift zijn in orde.

De School voor Techniek, Veiligheid en Vakmanschap koopt het exameninstrumentarium voor deze deekwalificaties in bij leverancier Kenteq en zet het onveranderd in. De inspectie heeft dit instrumentarium eerder onderzocht en in orde bevonden. Het oordeel over het ingekochte exameninstrumentarium is overgenomen in dit rapport.

3.3 Afname, beoordeling en diplomering (standaard 5)

De deugdelijkheid van de afname, de beoordeling en de diplomering is beoordeeld op het niveau van de opleiding.

Conclusie en toelichting

De onderzochte opleiding voldoet aan de eisen van deze standaard. De afname, de beoordeling en de diplomering verlopen deugdelijk.

De afname, de beoordeling en diplomering verlopen deugdelijk. De schoolexamencommissie houdt zicht op de deugdelijkheid van de afname en beoordeling door analyse van processen verbaal en deelnemerevaluaties. Noorderpoortbreed is er een standaard agenda per maand die door de schoolexamencommissie gevolgd wordt.

Diploma's worden op deugdelijke gronden verstrekt. In de teamvergadering worden de examenresultaten gecontroleerd en besproken en wordt bepaald welke deelnemers in aanmerking komen voor een diploma. De subexamencommissie (georganiseerd per cluster opleidingen) stelt formeel de resultaten vast.

3.4 Vertrouwen beroepenveld (standaard 1), deskundigheid betrokkenen (standaard 2) en borging kwaliteit (standaard 6)

Het vertrouwen van het beroepenveld, de deskundigheid van de betrokkenen en de borging van de examenkwaliteit is beoordeeld op het niveau van de opleidingen.

Conclusie en toelichting vertrouwen van het beroepenveld (standaard 1)

De onderzochte opleiding voldoet aan de eisen van deze standaard. Het beroepenveld heeft voldoende vertrouwen in de examenkwaliteit.

De School voor Techniek, veiligheid en vakmanschap houdt zicht op het vertrouwen van het beroepenveld in de examenkwaliteit onder meer via klankbordgroepen en bedrijfstakoverleg waarin het bedrijfsleven is vertegenwoordigd. De School voor Techniek, Veiligheid en Vakmanschap beschikt over adviesraden op opleidingsclusterniveau. Tijdens de verschillende bijeenkomsten wordt onder meer gesproken over de verbetering en innovatie van examinering. Ook in de contacten met de bpv-bedrijven wordt over de ontwikkeling van de examinering gesproken. De School betreft het werkveld bij de omslag naar competentiegericht onderwijs en heeft recent met het werkveld de nieuwe kwalificatiedossiers doorgesproken.

De School voor Techniek, Veiligheid en Vakmanschap houdt daarnaast zicht op het vertrouwen van het beroepenveld door regelmatig onderzoek te doen onder de bpv-bedrijven. Daaruit blijkt dat het beroepenveld voldoende vertrouwen heeft in de examenkwaliteit.

Conclusie en toelichting deskundigheid van betrokkenen (standaard 2)

De onderzochte opleiding voldoet aan de eisen van deze standaard. De betrokkenen bij de examinering zijn voldoende deskundig.

Betrokkenen bij de examinering zijn en worden geschoold om hun deskundigheid op het gebied van examinering op peil te brengen c.q. te houden. Praktijkopleiders worden in samenwerking met het kenniscentrum uitgenodigd en voorbereid om de deelnemers in de praktijk te beoordelen. De School heeft de nieuwe competentiegerichte kwalificatiedossiers met het werkveld doorgesproken.

In opdracht van de Noorderpoort Examencommissie zijn Noorderpoortbreed twee bijeenkomsten voor nieuwe voorzitters van schoolexamencommissies georganiseerd om ze voldoende tot hun taak toe te rusten.

Conclusie en toelichting borging van examinering (standaard 6)

De onderzochte opleiding voldoet aan de eisen van deze standaard. De examinering is voldoende geborgd.

Noorderpoortbreed is er een examencommissie. De Schooldirecteuren maken hiervan als voorzitters van de schoolexamencommissies deel uit. De Noorderpoortbrede examencommissie zorgt voor de borging van de examineringsprocessen. De jaarlijkse agenda voor de schoolexamencommissies is bijvoorbeeld in de Noorderpoortexamencommissie vastgesteld.

De schoolexamencommissies komen regelmatig bij elkaar, evalueren jaarlijks de integrale examenkwaliteit en treffen waar nodig verbetermaatregelen. Er wordt vergaderd aan de hand van de standaardagenda per maand. In april staat de evaluatie van de integrale kwaliteit van de examinering op de agenda. De schoolexamencommissies gaan onder meer op basis van de zelfevaluaties van de teams na of verbetermaatregelen nodig of wenselijk zijn ten aanzien van de examenproducten, de examenprocessen, de betrokkenheid van het beroepenveld, de deskundigheid van examenfunctionarissen en het Noorderpoortbrede handboek en examenreglement.

Het Noorderpoort kent naast de zelfevaluaties ook een systeem van interne audits, die uitgevoerd worden onder voorzitterschap van een onafhankelijk deskundige. De laatste interne audit vond plaats in het najaar van 2010. De rapportage van deze audit was ten tijde van het onderzoek nog niet beschikbaar. Naar aanleiding van het laatste inspectiebezoek is de inkoopprocedure aangescherpt met een kwaliteitscontrole van de ingekochte exameninstrumenten.

Het Noorderpoort verantwoordt zich over de examenkwaliteit richting belanghebbenden via het jaarverslag, dat openbaar toegankelijk is via de website.

3.5 Naleving wettelijke vereisten (standaard 7)

De inspectie beoordeelt of de instelling de eisen rondom examinering naleeft, zoals die in de WEB zijn opgenomen.

Conclusie

De onderzochte opleiding voldoet aan de wettelijke vereisten betreffende:

- informatie over het examen (in OER of ander document)(art. 7.4.8 en art. 7.4.9 van de Wet educatie en beroepsonderwijs);
- de examencommissie (waar onder art. 7.4.5 en art. 7.4.8 vijfde lid van de Wet educatie en beroepsonderwijs);
- de commissie van beroep examens (art. 7.5.1 en art. 7.5.2 van de Wet educatie en beroepsonderwijs);
- de openbare verantwoording (art 1.3.6 van de Wet educatie en beroepsonderwijs).

4 Kwaliteit examinering bij School voor Beroepsonderwijs Stadskanaal

In dit hoofdstuk staat de toelichting van de inspectie op de beoordeling van de examenkwaliteit per onderzochte opleiding. Indien het oordeel onvoldoende is, wordt onderbouwd op welke bevindingen dit oordeel is gebaseerd.

4.1 Algemeen beeld

In tabel 4.1 staat de beoordeling per onderzochte opleiding.

Tabel 4.1 Examenkwaliteit onderzochte opleiding

	Standaard									
	Vertrouwen beroepenveld	Borging deskundigheid	Inhoudelijke uitstroomeisen exameninstrumenten	Toetstechnische kwaliteit exameninstrumenten	Afname, beoordeling, diplomering	Borging examinering	Naleving wettelijke eisen	Nederlands standaard 3 en 4	Moderne vreemde talen standaard 3 en 4	Eindoordeel: voldoende of onvoldoende examenkwaliteit
	1	2	3	4	5	6	7	3/4	3/4	
10894 Filiaalbeheerder, BBL	V	V	V	V	V	V	V	-	-	V
O = onvoldoende / V = voldoende / - = n.v.t.										

Toelichting bij beoordeling examenkwaliteit

De examinering van de onderzochte opleiding is van voldoende kwaliteit.

Het exameninstrumentarium voldoet aan de uitstroomeisen en aan de toetstechnische eisen. De examenprocessen van afname, beoordeling en diplomering verlopen deugdelijk en de integrale examenkwaliteit is voldoende geborgd. Het beroepenveld heeft vertrouwen in de examenkwaliteit. Betrokkenen bij de examinering zijn voldoende deskundig. De onderzochte opleiding voldoet aan alle wettelijke vereisten rondom examinering.

4.2 Exameninstrumenten (standaard 3 en 4)

De exameninstrumenten zijn beoordeeld op de standaarden over de uitstroomeisen (standaard 3) en de toetstechnische eisen (standaard 4). Bij de uitstroomeisen beoordeelt de inspectie de dekingsgraad en cesuur. Bij de toetstechnische eisen beoordeelt de inspectie de informatie voor de deelnemer, de afnamecondities en de beoordelingsvoorschriften.

10849 Filiaalbeheerder, BBL

Conclusie

Het exameninstrumentarium voldoet aan de uitstroomeisen en aan de toetstechnische eisen. Deze conclusie is gebaseerd op de beoordeling van de onderzochte deekwalificaties.

In tabel 4.2 ziet u een overzicht van de beoordeling per deekwalificatie. De toelichting op deze beoordeling vindt u onder de tabel.

Tabel 4.2 Beoordeling deekwalificaties 10849 Filiaalbeheerder

Standaard	Inhoudelijke uitstroomeisen exameninstrumenten	Toetstechnische kwaliteit exameninstrumenten
	3	4
50029 Leidinggeven	V	V
54004 Personeel ambulante en detailhandel	V	V
54019 Detailhandelsmarketing 2	V	V
54020 Filiaalbeheer	V	V
O = onvoldoende / V = voldoende / - = n.v.t.		

Toelichting beoordeling deekwalificaties 50029 Leidinggeven, 54004 Personeel ambulante en detailhandel, 54019 Detailhandelsmarketing 2 en 54020 Filiaalbeheer

Het exameninstrumentarium voldoet zowel aan de inhoudelijke uitstroomeisen als aan de toetstechnische eisen. De dekkingsgraad en de cesuur zijn voldoende. De informatie voor de deelnemer, de afnamecondities en het beoordelingsvoorschrift zijn in orde.

Het exameninstrumentarium voor de onderzochte deekwalificaties is ingekocht bij leverancier KC Handel en onveranderd ingezet. De inspectie heeft dit instrumentarium op een eerder moment bij deze examenleverancier onderzocht en als voldoende beoordeeld. Het oordeel over het ingekochte exameninstrumentarium is overgenomen in dit rapport.

4.3 Afname, beoordeling en diplomering (standaard 5)

De deugdelijkheid van de afname, de beoordeling en de diplomering is beoordeeld op het niveau van de opleiding.

Conclusie en toelichting

De onderzochte opleiding voldoet aan de eisen van deze standaard. De afname, de beoordeling en de diplomering verlopen deugdelijk. Noorderpoortbreed is er een standaardagenda per maand die door de schoolexamencommissie gevolgd wordt.

De schoolexamencommissie houdt zicht op deugdelijke afname en beoordeling door de uitkomsten van deelnemersevaluaties te volgen. Ook vanuit het leerlingpanel krijgt de schoolexamencommissie informatie over het examenverloop. Zo nodig treft de schoolexamencommissie maatregelen.

Er is periodiek een vergadering van de vaststellingscommissie. In opdracht van de schoolexamencommissie controleert de vaststellingscommissie ook de kwaliteit van de ingekochte examens. De vaststellingscommissie beoordeelt gezamenlijk een examenproduct en koppelt daarover terug richting schoolexamencommissie.

De School voor Beroepsonderwijs Stadskanaal kent een domeinhouder examinering die de kwaliteit van de examineringsprocessen controleert en zitting heeft in de schoolexamencommissie. De School beschikt over een eigen examenbureau dat de logistiek rondom examinering en diplomering organiseert. Diploma's worden op deugdelijke gronden afgegeven. Voordat tot diplomering wordt overgegaan controleert de School voor Beroepsonderwijs Stadskanaal de resultaten en of de deelnemer aan alle vereisten voldoet.

4.4 Vertrouwen beroepenveld (standaard 1), deskundigheid betrokkenen (standaard 2) en borging kwaliteit (standaard 6)

Het vertrouwen van het beroepenveld, de deskundigheid van de betrokkenen en de borging van de examenkwaliteit is beoordeeld op het niveau van de opleiding.

Conclusie en toelichting vertrouwen van het beroepenveld (standaard 1)

De onderzochte opleiding voldoet aan de eisen van deze standaard. Het beroepenveld heeft voldoende vertrouwen in de examenkwaliteit.

De School voor Beroepsonderwijs Stadskanaal houdt zicht op het vertrouwen van het beroepenveld in de examenkwaliteit onder meer via werkveldoverleggen, die twee à drie keer per jaar worden georganiseerd. De School beschikt over een eigen adviesraad, met vertegenwoordigers uit de verschillende branches. Tijdens de verschillende bijeenkomsten wordt onder meer gesproken over de verbetering en innovatie van examinering. Ook in de contacten met de bpv-bedrijven wordt de gang van zaken rondom examinering besproken. BPV-begeleiders spelen een rol bij de afname van proeven. Na afloop worden zij betrokken bij de evaluatie.

De School voor Beroepsonderwijs Stadskanaal houdt daarnaast zicht op het vertrouwen van het beroepenveld door regelmatig onderzoek te doen onder het werkveld.

Conclusie en toelichting deskundigheid van betrokkenen (standaard 2)

De onderzochte opleiding voldoet aan de eisen van deze standaard. De betrokkenen bij de examinering zijn voldoende deskundig.

Betrokkenen bij de examinering zijn en worden geschoold om hun deskundigheid op het gebied van examinering op peil te brengen c.q. te houden. Dit schooljaar hebben docenten en praktijkopleiders een assessorentraining gevolgd. De School heeft een domeinhouder examinering aangesteld die de landelijke ontwikkelingen op het gebied van examinering volgt en verantwoordelijk is voor de beroepsgerichte examinering. Het team neemt deel aan de kenniskring, waarin ook een consulent van het kenniscentrum zitting heeft.

In opdracht van de Noorderpoort Examencommissie zijn Noorderpoortbreed twee bijeenkomsten voor nieuwe voorzitters van schoolexamencommissies georganiseerd om ze voldoende tot hun taak toe te rusten.

Conclusie en toelichting borging van examinering (standaard 6)

De onderzochte opleiding voldoet aan de eisen van deze standaard. De examinering is voldoende geborgd.

Noorderpoortbreed is er een examencommissie. De Schooldirecteuren maken hiervan als voorzitters van de schoolexamencommissies deel uit. De Noorderpoortbrede examencommissie zorgt voor de borging van de examineringsprocessen. De jaarlijkse agenda voor de schoolexamencommissies is bijvoorbeeld in de Noorderpoortexamencommissie vastgesteld.

De schoolexamencommissies komen regelmatig bij elkaar, evalueren jaarlijks de integrale examenkwaliteit en treffen waar nodig verbetermaatregelen. Er wordt vergaderd aan de hand van de standaardagenda per maand. In april staat de evaluatie van de integrale kwaliteit van de examinering op de agenda. De schoolexamencommissies gaan onder meer op basis van de zelfevaluaties van de teams na of verbetermaatregelen nodig of wenselijk zijn ten aanzien van de examenproducten, de examenprocessen, de betrokkenheid van het beroepenveld, de deskundigheid van examenfunctionarissen en het Noorderpoortbrede handboek en examenreglement.

Het Noorderpoort kent naast de zelfevaluaties ook een systeem van interne audits, die uitgevoerd worden onder voorzitterschap van een onafhankelijk deskundige. De laatste interne audit van het team ZD/Detailhandel vond plaats in het najaar van 2010. Naar aanleiding van het laatste inspectiebezoek is de inkoopprocedure aangescherpt met een kwaliteitscontrole van de ingekochte exameninstrumenten.

De School treft voorbereidingen om uit het werkveld een pool van mensen samen te stellen die kunnen en willen participeren in het toezicht op de kwaliteit van examinering.

Het Noorderpoort verantwoordt zich over de examenkwaliteit richting belanghebbenden via het jaarverslag, dat openbaar toegankelijk is via de website.

4.5 Naleving wettelijke vereisten (standaard 7)

De inspectie beoordeelt of de instelling de eisen rondom examinering naleeft, zoals die in de WEB zijn opgenomen.

Conclusie

De onderzochte opleiding voldoet aan de wettelijke vereisten betreffende:

- informatie over het examen (in OER of ander document)(art. 7.4.8 en art. 7.4.9 van de Wet educatie en beroepsonderwijs);
- de examencommissie (waar onder art. 7.4.5 en art. 7.4.8 vijfde lid van de Wet educatie en beroepsonderwijs);
- de commissie van beroep examens (art. 7.5.1 en art. 7.5.2 van de Wet educatie en beroepsonderwijs);
- de openbare verantwoording (art 1.3.6 van de Wet educatie en beroepsonderwijs).

5 Kwaliteit examinering bij School voor Commerciële Dienstverlening

In dit hoofdstuk staat de toelichting van de inspectie op de beoordeling van de examenkwaliteit per onderzochte opleiding. Indien het oordeel onvoldoende is, wordt onderbouwd op welke bevindingen dit oordeel is gebaseerd.

5.1 Algemeen beeld

In tabel 5.1 staat de beoordeling per onderzochte opleiding.

Tabel 5.1 Examenkwaliteit onderzochte opleiding

Standaard	Vertrouwen beroepenveld	Borging deskundigheid	Inhoudelijke uitstroomeisen exameninstrumenten	Toetstechnische kwaliteit exameninstrumenten	Afname, beoordeling, diplomering	Borging examinering	Naleving wettelijke eisen	Nederlands standaard 3 en 4	Moderne vreemde talen standaard 3 en 4	Eindoordeel: voldoende of onvoldoende examenkwaliteit
	1	2	3	4	5	6	7	3/4	3/4	
10507 All-round kapper, BBL	V	V	V	V	V	V	V	-	-	V
O = onvoldoende / V = voldoende / - = n.v.t.										

Toelichting bij beoordeling examenkwaliteit

De examinering van de onderzochte opleiding is van voldoende kwaliteit.

Het exameninstrumentarium voldoet aan de uitstroomeisen en aan de toetstechnische eisen. De examenprocessen van afname, beoordeling en diplomering verlopen deugdelijk en de integrale examenkwaliteit is voldoende geborgd. Het beroepenveld heeft vertrouwen in de examenkwaliteit. Betrokkenen bij de examinering zijn voldoende deskundig. De onderzochte opleiding voldoet aan alle wettelijke vereisten rondom examinering.

5.2 Exameninstrumenten (standaard 3 en 4)

De exameninstrumenten zijn beoordeeld op de standaarden over de uitstroomeisen (standaard 3) en de toetstechnische eisen (standaard 4). Bij de uitstroomeisen beoordeelt de inspectie de dekingsgraad en cesuur. Bij de toetstechnische eisen beoordeelt de inspectie de informatie voor de deelnemer, de afnamecondities en de beoordelingsvoorschriften.

10507 All-round kapper BBL

Conclusie

Het exameninstrumentarium voldoet aan de uitstroomeisen en aan de toetstechnische eisen. Deze conclusie is gebaseerd op de beoordeling van de onderzochte deelkwalificaties.

In tabel 5.2 ziet u een overzicht van de beoordeling per deelkwalificatie. De toelichting op deze beoordeling vindt u onder de tabel.

Tabel 5.2 Beoordeling deelkwalificaties 10507 All-round kapper

Standaard	Inhoudelijke uitstroomeisen exameninstrumenten	Toetstechnische kwaliteit exameninstrumenten
	3	4
51937 Maatschappelijk culturele vorming 2	V	V
51945 Lang haar	V	V
51946 Snijden	V	V
52990 Kwaliteitszorg	V	V
O = onvoldoende / V = voldoende / - = n.v.t.		

Toelichting beoordeling deelkwalificaties 51937 Maatschappelijk culturele vorming 2, 51945 Lang haar, 51946 Snijden en 52990 Kwaliteitszorg

Het exameninstrumentarium voldoet zowel aan de inhoudelijke uitstroomeisen als aan de toetstechnische eisen. De dekkingsgraad en de cesuur zijn voldoende. De informatie voor de deelnemer, de afnamecondities en het beoordelingsvoorschrift zijn in orde.

Het exameninstrumentarium voor de onderzochte deelkwalificaties is ingekocht bij leverancier Philyra en onveranderd ingezet. De inspectie heeft dit instrumentarium op een eerder moment bij deze examenleverancier onderzocht en in orde bevonden. Het oordeel voor het ingekochte exameninstrumentarium is overgenomen in dit rapport.

5.3 Afname, beoordeling en diplomering (standaard 5)

De deugdelijkheid van de afname, de beoordeling en de diplomering is beoordeeld op het niveau van de opleiding.

Conclusie en toelichting

De onderzochte opleiding voldoet aan de eisen van deze standaard. De afname, de beoordeling en de diplomering verlopen deugdelijk.

Noorderpoortbreed is er een standaardagenda per maand die door de schoolexamencommissie gevolgd wordt. Het examenbureau houdt bij of de aanvragen voor de examens goed verlopen en of de resultaten op tijd worden aangeleverd en

koppelt terug aan de teammanager, die in de schoolexamencommissie zitting heeft. De schoolexamencommissie houdt daarnaast zicht op het deugdelijke verloop van de examinering door resultaten van onderzoeken onder deelnemers en betrokkenen bij de examinering te volgen. Steekproefsgewijs worden ingekochte exameninstrumenten gecontroleerd.

Ook de diplomering verloopt deugdelijk. Het examenbureau gaat na welke deelnemers op grond van hun resultaten in aanmerking komen voor het diploma. Het team controleert de lijst. De schoolexamencommissie stelt formeel de resultaten vast.

5.4 Vertrouwen beroepenveld (standaard 1), deskundigheid betrokkenen (standaard 2) en borging kwaliteit (standaard 6)

Het vertrouwen van het beroepenveld, de deskundigheid van de betrokkenen en de borging van de examenkwaliteit is beoordeeld op het niveau van de opleiding.

Conclusie en toelichting vertrouwen van het beroepenveld (standaard 1)

De onderzochte opleiding voldoet aan de eisen van deze standaard. Het beroepenveld heeft voldoende vertrouwen in de examenkwaliteit.

De schoolexamencommissie stelt zich op de hoogte van het vertrouwen van het beroepenveld door de uitkomsten van enquêtes onder het beroepenveld te volgen. De School beschikt over een bedrijfsadviescommissie voor de kappersopleidingen. Deze commissie komt circa drie keer per jaar bijeen. Examinering, met name examinering van de competentiegerichte opleidingen, is tijdens deze bijeenkomsten een van de onderwerpen. De School houdt daarnaast zicht op het vertrouwen van het beroepenveld via de contacten met het beroepenveld tijdens de praktijktoetsen. Na afloop van de praktijktoetsen gaan de docenten na of de buitenschoolse assessoren vertrouwen hebben in deze manier van examineren. De coördinator van de examens koppelt daarover terug aan de schoolexamencommissie.

Conclusie en toelichting deskundigheid van betrokkenen (standaard 2)

De onderzochte opleiding voldoet aan de eisen van deze standaard. De betrokkenen zijn voldoende deskundig.

Binnenschoolse assessoren van de School zijn opgeleid en hebben alle een tweedaagse assessorentraining gevolgd. De School leidt buitenschoolse assessoren uit een kerngroep van bedrijven op om de examinering van de kappersopleidingen binnen deze bedrijven uit te voeren. In eerste instantie beoordelen assessoren vanuit deze bedrijven nu nog samen met een docent van school de formatieve praktijktoetsen op school. Het is de bedoeling dat de buitenschoolse assessoren ook de (summatieve) proeven gaan beoordelen. Er zijn plannen om de buitenschoolse assessoren ook de tweedaagse opleiding aan te bieden.

Conclusie en toelichting borging van examinering (standaard 6)

De onderzochte opleiding voldoet aan de eisen van deze standaard. De examinering is voldoende geborgd.

Noorderpoortbreed is er een examencommissie. De Schooldirecteuren maken hiervan als voorzitters van de schoolexamencommissies deel uit. De Noorderpoortbrede examencommissie zorgt voor de borging van de examineringsprocessen. De jaarlijkse agenda voor de schoolexamencommissies is bijvoorbeeld in de Noorderpoortexamencommissie vastgesteld.

De schoolexamencommissies komen regelmatig bij elkaar, evalueren jaarlijks de integrale examenkwaliteit en treffen waar nodig verbetermaatregelen. Er wordt vergaderd aan de hand van de standaardagenda per maand. In april staat de evaluatie van de integrale kwaliteit van de examinering op de agenda. De schoolexamencommissies gaan onder meer op basis van de zelfevaluaties van de teams na of verbetermaatregelen nodig of wenselijk zijn ten aanzien van de examenproducten, de examenprocessen, de betrokkenheid van het beroepenveld, de deskundigheid van examenfunctionarissen en het Noorderpoortbrede handboek en examenreglement.

Het Noorderpoort kent naast de zelfevaluaties ook een systeem van interne audits, die uitgevoerd worden onder voorzitterschap van een onafhankelijk deskundige. Elk jaar wordt de interne audit uitgevoerd bij een van de teams binnen de School.

Het Noorderpoort verantwoordt zich over de examenkwaliteit richting belanghebbenden via het jaarverslag, dat openbaar toegankelijk is via de website.

5.5 Naleving wettelijke vereisten (standaard 7)

De inspectie beoordeelt of de instelling de eisen rondom examinering naleeft, zoals die in de WEB zijn opgenomen.

Conclusie

De onderzochte opleiding voldoet aan de wettelijke vereisten betreffende:

- informatie over het examen (in OER of ander document)(art. 7.4.8 en art. 7.4.9 van de Wet educatie en beroepsonderwijs);
- de examencommissie (waar onder art. 7.4.5 en art. 7.4.8 vijfde lid van de Wet educatie en beroepsonderwijs);
- de commissie van beroep examens (art. 7.5.1 en art. 7.5.2 van de Wet educatie en beroepsonderwijs);
- de openbare verantwoording (art 1.3.6 van de Wet educatie en beroepsonderwijs).

6 Kwaliteit examinering bij School voor Laboratoriumtechniek en Logistiek

In dit hoofdstuk staat de toelichting van de inspectie op de beoordeling van de examenkwaliteit per onderzochte opleiding. Indien het oordeel onvoldoende is, wordt onderbouwd op welke bevindingen dit oordeel is gebaseerd.

6.1 Algemeen beeld

In tabel 6.1 staat de beoordeling per onderzochte opleiding.

Tabel 6.1 Examenkwaliteit onderzochte opleiding

Standaard	Vertrouwen beroepenveld	Borging deskundigheid	Inhoudelijke uitstroomeisen exameninstrumenten	Toetstechnische kwaliteit exameninstrumenten	Afname, beoordeling, diplomering	Borging examinering	Naleving wettelijke eisen	Nederlands standaard 3 en 4	Moderne vreemde talen standaard 3 en 4	Eindoordeel: voldoende of onvoldoende examenkwaliteit
	1	2	3	4	5	6	7	3/4	3/4	
91730 Laboratoriummedewerker (Allround laborant), BOL	V	V	V	V	V	V	V	0	-	V
O = onvoldoende / V = voldoende / - = n.v.t.										

Toelichting bij beoordeling examenkwaliteit

De examinering van de onderzochte opleiding is van voldoende kwaliteit.

Het exameninstrumentarium voldoet aan de uitstroomeisen en aan de toetstechnische eisen. De examenprocessen van afname, beoordeling en diplomering verlopen deugdelijk en de integrale examenkwaliteit is voldoende geborgd. Het beroepenveld heeft vertrouwen in de examenkwaliteit. Betrokkenen bij de examinering zijn voldoende deskundig. De onderzochte opleiding voldoet aan alle wettelijke vereisten rondom examinering.

Bij de opleiding 91730 Laboratoriummedewerker (Allround laborant) zijn ook de exameninstrumenten voor Nederlands onderzocht. De exameninstrumenten voor Nederlands voldoen niet aan de uitstroomeisen en niet aan de toetstechnische eisen voor alle vijf de vaardigheden.

6.2 Exameninstrumenten (standaard 3 en 4)

De exameninstrumenten zijn beoordeeld op de standaarden over de uitstroomeisen (standaard 3) en de toetstechnische eisen (standaard 4). Bij de uitstroomeisen beoordeelt de inspectie de dekkingsgraad en cesuur. Bij de toetstechnische eisen beoordeelt de inspectie de informatie voor de deelnemer, de afnamecondities en de beoordelingsvoorschriften.

91730 Laboratoriummedewerker (Allround laborant), BOL

Conclusie en toelichting beroepsgerichte exameninstrumenten

Het exameninstrumentarium voldoet inhoudelijk aan de uitstroomseisen en aan de toetstechnische kwaliteitseisen. De dekkingsgraad en de cesuur zijn voldoende. De informatie voor de deelnemer, de afnamecondities en het beoordelingsvoorschrift zijn eveneens voldoende.

Conclusie en toelichting exameninstrumenten talen

De opleiding 91730 Laboratoriummedewerker (Allround laborant), is een mbo-opleiding op niveau 3. De inspectie heeft het examen Nederlands op CEF-niveau onderzocht. Omdat het een eerste generatie kwalificatiedossier betrof, is het examen moderne vreemde taal in dit onderzoek buiten beschouwing gelaten.

De examens voor de vijf taalvaardigheden Nederlands voldoen niet aan de uitstroomseisen en niet aan de toetstechnische eisen. De voortgang ten aanzien van Nederlands is voor het cohort 2007-2010 uitsluitend formatief getoetst. Er zijn geen exameninstrumenten ingezet.

In bijlage 2 staan de tabel met daarin de oordelen over de examens voor de talen.

6.3 Afname, beoordeling en diplomering (standaard 5)

De deugdelijkheid van de afname, de beoordeling en de diplomering is beoordeeld op het niveau van de opleiding.

Conclusie en toelichting

De onderzochte opleiding voldoet aan de eisen van deze standaard. De afname, de beoordeling en de diplomering verlopen deugdelijk.

Noorderpoortbreed is er een standaard agenda per maand die door de schoolexamencommissie gevolgd wordt. Het examenbureau rapporteert over bijzonderheden op de proces-verbalen van het verloop van de examens. Leden van de schoolexamencommissie wonen examens bij en stellen zich ook zo op de hoogte van het deugdelijke verloop van de afname en de beoordeling. De schoolexamencommissie houdt daarnaast zicht op het deugdelijke verloop van de examinering door resultaten van deelnemerstevredenheidsonderzoeken te volgen. Het management voert daarnaast regelmatig gesprekken met leerlingen waarbij ook de afname en beoordeling aan de orde komen.

Ook de diplomering verloopt deugdelijk. Tijdens een vergadering stellen de betrokken docenten met het examenbureau vast of deelnemers aan alle vereisten vanuit het kwalificatiedossier voldoen. Daarna worden de diploma's vervaardigd.

Aandachtspunt:

- De School voor Laboratoriumtechniek en Logistiek heeft voor het onderzochte cohort tijdens de opleiding Laboratoriummedewerker (Allround laborant) geen exameninstrumentarium ingezet om Nederlands te toetsen. Hiermee is niet voldaan aan de eisen van het kwalificatiedossier.

Leren, Loopbaan en Burgerschap

De School voor Laboratoriumtechniek en Logistiek heeft in een verantwoordingsdocument vastgelegd hoe zij de examinering voor de zeven kerntaken van het brondocument Leren, Loopbaan en Burgerschap heeft ingericht.

6.4 Vertrouwen beroepenveld (standaard 1), deskundigheid betrokkenen (standaard 2) en borging kwaliteit (standaard 6)

Het vertrouwen van het beroepenveld, de deskundigheid van de betrokkenen en de borging van de examenkwaliteit is beoordeeld op het niveau van de opleiding.

Conclusie en toelichting vertrouwen van het beroepenveld (standaard 1)

De onderzochte opleiding voldoet aan de eisen van deze standaard. Het beroepenveld heeft voldoende vertrouwen in de examenkwaliteit.

De School voor Laboratoriumtechniek en Logistiek betreft het beroepenveld samen met twee andere ROC's uit het Noorden bij de innovatie van de examinering. De nieuw ontwikkelde proeve is besproken tijdens een werkconferentie met het beroepenveld. Tijdens de werkconferentie toonde het beroepenveld zich bereid mee te werken aan de verdere ontwikkeling van de examinering. De schoolexamencommissie houdt daarnaast zicht op het vertrouwen van het beroepenveld door de resultaten van bedrijfstevredenheidsonderzoek te volgen. Uit het laatste onderzoek bleek dat het werkveld een rol wil spelen in de beoordeling van proeven. Tijdens iedere vergadering bespreekt de schoolexamencommissie aan de hand van onderzoeksgegevens de tevredenheid van het werkveld en bepaalt zo nodig maatregelen.

Conclusie en toelichting deskundigheid van betrokkenen (standaard 2)

De onderzochte opleiding voldoet aan de eisen van deze standaard. De betrokkenen zijn voldoende deskundig.

Beoordelaars zijn en worden geschoold met behulp van het kenniscentrum. Soms is sprake van een externe assessor. In geval van externe assessoren wordt het examen voorbesproken om de assessor voldoende toe te rusten op zijn beoordelende rol. Leden van de schoolexamencommissie wonen examens bij en stellen zich zo op de hoogte van de deskundigheid van de examinatoren. In samenwerking met het kenniscentrum worden beoordelaars in de bpv geschoold tijdens de jaarlijkse werkveldconferentie.

De School voor Laboratoriumtechniek en Logistiek gaat in het nieuwe schooljaar werken met het exameninstrumentarium van het Consortium. Het team zal worden opgeleid om met deze instrumenten te kunnen werken.

Conclusie en toelichting borging van examinering (standaard 6)

De onderzochte opleiding voldoet aan de eisen van deze standaard. De examinering is voldoende geborgd.

Noorderpoortbreed is er een examencommissie. De Schooldirecteuren maken hiervan als voorzitters van de schoolexamencommissies deel uit. De Noorderpoortbrede examencommissie zorgt voor de borging van de examineringsprocessen. De jaarlijkse agenda voor de schoolexamencommissies is bijvoorbeeld in de Noorderpoortexamencommissie vastgesteld.

De schoolexamencommissies komen regelmatig bij elkaar, evalueren jaarlijks de integrale examenkwaliteit en treffen waar nodig verbetermaatregelen. Er wordt vergaderd aan de hand van de standaardagenda per maand. In april staat de evaluatie van de integrale kwaliteit van de examinering op de agenda. De schoolexamencommissies gaan onder meer op basis van de zelfevaluaties van de teams na of verbetermaatregelen nodig of wenselijk zijn ten aanzien van de examenproducten, de examenprocessen, de betrokkenheid van het beroepenveld, de deskundigheid van examenfunctionarissen en het Noorderpoortbrede handboek en examenreglement.

Het Noorderpoort kent naast de zelfevaluaties ook een systeem van interne audits, die uitgevoerd worden onder voorzitterschap van een onafhankelijk deskundige.

Het Noorderpoort verantwoordt zich over de examenkwaliteit richting belanghebbenden via het jaarverslag, dat openbaar toegankelijk is via de website.

6.5 Naleving wettelijke vereisten (standaard 7)

De inspectie beoordeelt of de instelling de eisen rondom examinering naleeft, zoals die in de WEB zijn opgenomen.

Conclusie

De onderzochte opleiding voldoet aan de wettelijke vereisten betreffende:

- informatie over het examen (in OER of ander document)(art. 7.4.8 en art. 7.4.9 van de Wet educatie en beroepsonderwijs);
- de examencommissie (waar onder art. 7.4.5 en art. 7.4.8 vijfde lid van de Wet educatie en beroepsonderwijs);
- de commissie van beroep examens (art. 7.5.1 en art. 7.5.2 van de Wet educatie en beroepsonderwijs);
- de openbare verantwoording (art 1.3.6 van de Wet educatie en beroepsonderwijs).

7 Kwaliteit examinering bij School voor Gezondheidszorg en Welzijn

In dit hoofdstuk staat de toelichting van de inspectie op de beoordeling van de examenkwaliteit per onderzochte opleiding. Indien het oordeel onvoldoende is, wordt onderbouwd op welke bevindingen dit oordeel is gebaseerd.

7.1 Algemeen beeld

In tabel 7.1 staat de beoordeling per onderzochte opleiding.

Tabel 7.1 Examenkwaliteit onderzochte opleiding

Standaard	Vertrouwen beroepenveld	Borging deskundigheid	Inhoudelijke uitstroomeisen exameninstrumenten	Toetstechnische kwaliteit exameninstrumenten	Afname, beoordeling, diplomering	Borging examinering	Naleving wettelijke eisen	Nederlands standaard 3 en 4	Moderne vreemde talen standaard 3 en 4	Eindoordeel: voldoende of onvoldoende examenkwaliteit
	1	2	3	4	5	6	7	3/4	3/4	
94830 Verzorgende IG, BBL	V	V	V	V	V	V	V	O	-	V
O = onvoldoende / V = voldoende / - = n.v.t.										

Toelichting bij beoordeling examenkwaliteit

De examinering van de onderzochte opleiding is van voldoende kwaliteit.

Het exameninstrumentarium voldoet aan de uitstroomeisen en aan de toetstechnische eisen. De examenprocessen van afname, beoordeling en diplomering verlopen deugdelijk en de integrale examenkwaliteit is voldoende geborgd. Het beroepenveld heeft vertrouwen in de examenkwaliteit. Betrokkenen bij de examinering zijn voldoende deskundig. De onderzochte opleiding voldoet aan alle wettelijke vereisten rondom examinering.

Bij de competentiegerichte opleiding 94830 Verzorgende IG zijn ook de exameninstrumenten voor Nederlands onderzocht. De exameninstrumenten voor Nederlands voldoen aan de uitstroomeisen en de toetstechnische eisen. De inspectie heeft de exameninstrumenten voor Engels inhoudelijk niet beoordeeld. Het Noorderpoort heeft op terechte gronden vrijstelling voor Engels verstrekt (zie Conclusie en toelichting exameninstrumenten talen).

7.2 Exameninstrumenten (standaard 3 en 4)

De exameninstrumenten zijn beoordeeld op de standaarden over de uitstroomeisen (standaard 3) en de toetstechnische eisen (standaard 4). Bij de uitstroomeisen beoordeelt de inspectie de dekkingsgraad en cesuur. Bij de toetstechnische eisen beoordeelt de inspectie de informatie voor de deelnemer, de afnamecondities en de beoordelingsvoorschriften.

94830 Verzorgende IG, BBL

Conclusie en toelichting beroepsgerichte exameninstrumenten

Het exameninstrumentarium voldoet inhoudelijk aan de uitstroomeisen en aan de toetstechnische kwaliteitseisen. De dekkingsgraad en de cesuur zijn voldoende. De informatie voor de deelnemer, de afnamecondities en het beoordelingsvoorschrift zijn eveneens voldoende.

De School voor Gezondheidszorg en Welzijn koopt het beroepsgerichte exameninstrumentarium in bij het Consortium voor Beroepsonderwijs en zet het onveranderd in. De inspectie heeft dit instrumentarium op een eerder moment bij de examenleverancier onderzocht en als voldoende beoordeeld. Het oordeel over het ingekochte exameninstrumentarium is overgenomen in dit rapport.

Conclusie en toelichting exameninstrumenten talen

De opleiding 94830 Verzorgende IG is een mbo-opleiding op niveau 3. De inspectie heeft de exameninstrumenten van Nederlands op CEF-niveau onderzocht.

Het eindoordeel voor Nederlands is onvoldoende. De School voor Gezondheidszorg en Welzijn koopt de examens voor Nederlands lezen en luisteren in van Deviant. Deze exameninstrumenten zijn eerder door de inspectie bij deze examenleverancier onderzocht en in orde bevonden. Deze oordelen zijn overgenomen in dit rapport. De exameninstrumenten voor gesprekken voeren, schrijven en spreken voldoen niet aan de uitstroomeisen en niet aan de toetstechnische eisen. Voor Nederlands gesprekken voeren zijn in het geheel geen exameninstrumenten aangeleverd. Voor het examen Nederlands schrijven is alleen een beoordelingsformulier overlegd, de examenopdracht ontbreekt. Daardoor is niet vast te stellen of dit examen het vereiste niveau haalt. Ook is er geen informatie over de cesuur en over de afnamecondities. Het beoordelingsvoorschrift is onvoldoende, de beoordelingscriteria zijn niet conform de kenmerken van de taakuitvoering voor CEF-niveau B1. Voor het examen Nederlands spreken geldt ook dat informatie over de cesuur en de afnamecondities ontbreekt. Het beoordelingsmodel voldoet niet omdat de deelnemer, op een onderdeel na, niet wordt beoordeeld op de kenmerken van de taakuitvoering: samenhang, afstemming op doel, afstemming op publiek, woordgebruik en woordenschat en grammatica.

Voor de opleiding 94830 Verzorgende IG is nog geen Engels geëxamineerd. De onderzochte opleiding betreft een kopstudie en is alleen toegankelijk voor deelnemers met een Welzijnsdiploma op niveau 3 of 4. Deze deelnemers hebben op grond van dit eerdere diploma een vrijstelling gekregen voor Engels. De school voor Gezondheidszorg en Welzijn heeft deze vrijstelling terecht verleend, omdat de CEF-niveaus voor deze opleidingen gelijk of hoger waren dan die voor de opleiding tot Verzorgende IG.

In bijlage 2 staat de tabel met daarin de oordelen over de examens voor Nederlands.

7.3 Afname, beoordeling en diplomering (standaard 5)

De deugdelijkheid van de afname, de beoordeling en de diplomering is beoordeeld op het niveau van de opleiding.

Conclusie en toelichting

De onderzochte opleiding voldoet aan de eisen van deze standaard. De afname, de beoordeling en de diplomering verlopen deugdelijk.

Elk examen wordt door de assessoren met de leerling geëvalueerd aan de hand van een standaard evaluatieformulier. Aan het einde van een examendag is er een evaluatie met alle assessoren over het verloop van de afname en de beoordeling. Na afloop van een examenronde portfolioassessments organiseert de School een moderatiebijeenkomst, om het verloop van de assessments te evalueren en consensus te bereiken over beoordelingsnormen en om zo nodig het examenproduct of examenprocedures bij te stellen. Tijdens het clusteroverleg met de vijf locaties die zorg-opleidingen verzorgen wordt het verloop van de examens naderhand besproken. In het clusteroverleg examinering wordt het examen zo nodig inhoudelijk geactualiseerd en verbeterd. De schoolexamencommissie stelt het examen formeel vast.

De diplomering verloopt deugdelijk. De betrokken docenten controleren de resultaten en stellen met het examenbureau vast of deelnemers aan alle vereisten vanuit het kwalificatiedossier voldoen. Daarna worden de diploma's vervaardigd.

Leren, Loopbaan en Burgerschap

De School voor Gezondheidszorg en Welzijn heeft in een verantwoordingsdocument vastgelegd hoe zij de examinering voor de zeven kerntaken van het brondocument Leren, Loopbaan en Burgerschap heeft ingericht.

7.4 Vertrouwen beroepenveld (standaard 1), deskundigheid betrokkenen (standaard 2) en borging kwaliteit (standaard 6)

Het vertrouwen van het beroepenveld, de deskundigheid van de betrokkenen en de borging van de examenkwaliteit is beoordeeld op het niveau van de opleiding.

Conclusie en toelichting vertrouwen van het beroepenveld (standaard 1)

De onderzochte opleiding voldoet aan de eisen van deze standaard. Het beroepenveld heeft voldoende vertrouwen in de examenkwaliteit.

De School voor Gezondheidszorg en Welzijn onderhoudt structureel contact met het beroepenveld over de examinering in de zorg, onder meer door deel te nemen aan overleg binnen het Stagebureau Expertisecentrum. Dit is een samenwerkingsverband van de gezondheidszorgopleidingen van de noordelijke ROC's en de zorginstellingen in de regio. Om de twee jaar houdt dit samenwerkingsverband een werkveldtevredenheidsonderzoek. De resultaten worden teruggekoppeld per school. De schoolexamencommissie volgt de resultaten van dit onderzoek. Uit de resultaten blijkt dat het werkveld vertrouwen heeft in de kwaliteit van de examinering van Noorderpoort en in het niveau van de beginnende beroepsbeoefenaars die de school gediplomeerd verlaten. De School voor Gezondheidszorg en Welzijn heeft regelmatig contact met de instellingen via de contact-docenten en via de assessoren uit het werkveld en houdt zo ook zicht op het vertrouwen van het beroepenveld in de examenkwaliteit.

Conclusie en toelichting deskundigheid van betrokkenen (standaard 2)

De onderzochte opleiding voldoet aan de eisen van deze standaard. De betrokkenen zijn voldoende deskundig.

De School voor Gezondheidszorg en Welzijn onderhoudt de deskundigheid van betrokkenen bij de examinering. Beoordelaars uit het werkveld zijn en worden samen met de assessoren van het Noorderpoort opgeleid.

Voorafgaand aan een ronde van portfolioassessments organiseert de School een briefing om alle assessoren te instrueren zodat ze voldoende zijn toegerust om goed te kunnen beoordelen. Na afloop van de examenronde vindt een moderatiebijeenkomst plaats, om het verloop van de assessments te evalueren en consensus te bereiken over beoordelingsnormen en om zo nodig het examenproduct of examenprocedures bij te stellen. Assessoren rapporteren over de briefings en moderatiebijeenkomsten in de schoolexamencommissie, waarvan zij deel uitmaken. De examencommissie houdt zo zicht op de deskundigheid van de betrokkenen bij de examinering.

Conclusie en toelichting borging van examinering (standaard 6)

De onderzochte opleiding voldoet aan de eisen van deze standaard. De examinering is voldoende geborgd.

Noorderpoortbreed is er een examencommissie. De Schooldirecteuren maken hiervan als voorzitters van de schoolexamencommissies deel uit. De Noorderpoortbrede examencommissie zorgt voor de borging van de examineringsprocessen. De jaarlijkse agenda voor de schoolexamencommissies is bijvoorbeeld in de Noorderpoortexamencommissie vastgesteld.

De schoolexamencommissies komen regelmatig bij elkaar, evalueren jaarlijks de integrale examenkwaliteit en treffen waar nodig verbetermaatregelen. Er wordt vergaderd aan de hand van de standaardagenda per maand. In april staat de evaluatie van de integrale kwaliteit van de examinering op de agenda. De schoolexamencommissies gaan onder meer op basis van de zelfevaluaties van de teams na of verbetermaatregelen nodig of wenselijk zijn ten aanzien van de examenproducten, de examenprocessen, de betrokkenheid van het beroepenveld, de deskundigheid van examenfunctionarissen en het Noorderpoortbrede handboek en examenreglement.

Het Noorderpoort kent naast de zelfevaluaties ook een systeem van interne audits, die uitgevoerd worden onder voorzitterschap van een onafhankelijk deskundige. Recent zijn er geen interne audits uitgevoerd naar de examinering binnen opleidingen van de School voor Gezondheidszorg en Welzijn.

Het Noorderpoort verantwoordt zich over de examenkwaliteit richting belanghebbenden via het jaarverslag, dat openbaar toegankelijk is via de website.

7.5 Naleving wettelijke vereisten (standaard 7)

De inspectie beoordeelt of de instelling de eisen rondom examinering naleeft, zoals die in de WEB zijn opgenomen.

Conclusie

De onderzochte opleiding voldoet aan de wettelijke vereisten betreffende:

- informatie over het examen (in OER of ander document)(art. 7.4.8 en art. 7.4.9 van de Wet educatie en beroepsonderwijs);
- de examencommissie (waar onder art. 7.4.5 en art. 7.4.8 vijfde lid van de Wet educatie en beroepsonderwijs);
- de commissie van beroep examens (art. 7.5.1 en art. 7.5.2 van de Wet educatie en beroepsonderwijs);
- de openbare verantwoording (art 1.3.6 van de Wet educatie en beroepsonderwijs).

8 Kwaliteit examinering bij School voor ICT

In dit hoofdstuk staat de toelichting van de inspectie op de beoordeling van de examenkwaliteit per onderzochte opleiding. Indien het oordeel onvoldoende is, wordt onderbouwd op welke bevindingen dit oordeel is gebaseerd.

8.1 Algemeen beeld

In tabel 8.1 staat de beoordeling per onderzochte opleiding.

Tabel 8.1 Examenkwaliteit onderzochte opleidingen

Standaard	Vertrouwen beroepenveld	Borging deskundigheid	Inhoudelijke uitstroomeisen exameninstrumenten	Toetstechnische kwaliteit exameninstrumenten	Afname, beoordeling, diplomering	Borging examinering	Naleving wettelijke eisen	Nederlands standaard 3 en 4	Moderne vreemde talen standaard 3 en 4	Eindeoordeel: voldoende of onvoldoende examenkwaliteit
	1	2	3	4	5	6	7	3/4	3/4	
90230 Medewerker beheer ICT, BOL	V	V	V	V	V	V	V	O	O	V
90360 Medewerker ICT, BOL	V	V	V	V	V	V	V	O	O	V
O = onvoldoende / V = voldoende / - = n.v.t.										

Toelichting bij beoordeling examenkwaliteit

De examinering van beide onderzochte opleidingen is van voldoende kwaliteit.

Het exameninstrumentarium voldoet aan de uitstroomeisen en aan de toetstechnische eisen. De examenprocessen van afname, beoordeling en diplomering verlopen deugdelijk en de integrale examenkwaliteit is voldoende geborgd. Het beroepenveld heeft vertrouwen in de examenkwaliteit. Betrokkenen bij de examinering zijn voldoende deskundig. De onderzochte opleidingen voldoen aan alle wettelijke vereisten rondom examinering.

Bij beide onderzochte competentiegerichte opleidingen zijn ook de exameninstrumenten voor Nederlands en Engels beoordeeld. Deze exameninstrumenten voldoen niet aan de uitstroomeisen en niet aan de toetstechnische eisen.

8.2 Exameninstrumenten (standaard 3 en 4)

De exameninstrumenten zijn beoordeeld op de standaarden over de uitstroomeisen (standaard 3) en de toetstechnische eisen (standaard 4). Bij de uitstroomeisen beoordeelt de inspectie de dekkingsgraad en cesuur. Bij de toetstechnische eisen beoordeelt de inspectie de informatie voor de deelnemer, de afnamecondities en de beoordelingsvoorschriften.

90230 Medewerker beheer ICT, BOL

Conclusie en toelichting beroepsgerichte exameninstrumenten

Het exameninstrumentarium voldoet inhoudelijk aan de uitstroomeisen en aan de toetstechnische kwaliteitseisen. De dekkingsgraad en de cesuur zijn voldoende. De informatie voor de deelnemer, de afnamecondities en het beoordelingsvoorschrift zijn eveneens voldoende.

Conclusie en toelichting exameninstrumenten talen

De opleiding 90230 Medewerker beheer ICT, is een mbo-opleiding op niveau 3. De inspectie heeft de exameninstrumenten van Nederlands en Engels op CEF-niveau onderzocht.

Het eindoordeel voor Nederlands is onvoldoende. De exameninstrumenten voor de vijf taalvaardigheden Nederlands voldoen niet aan de uitstroomeisen en niet aan de toetstechnische eisen. Voor Nederlands lezen is geen exameninstrument aangeleverd. De examens voor Nederlands luisteren, spreken en gesprekken voeren zijn geïntegreerd in de proeven. Deze examens zijn als onvoldoende beoordeeld omdat ze te summier zijn om voldoende dekkend en van het juiste niveau te zijn. Het examen Nederlands schrijven is eveneens onvoldoende. Er is sprake van een gecombineerde toetsing van twee niveaus. Omdat dit alleen tot uiting komt in de puntentoekenning is er onvoldoende waarborg voor een beoordeling op het juiste niveau. Ook is de opdracht 'het schrijven van een handleiding' te beperkt omdat een belangrijk aspect mist, namelijk 'argumenteren en verwoorden eigen mening'. Verder zijn de beoordelingscriteria van deze taalvaardigheid te weinig concreet uitgewerkt.

Het eindoordeel voor Engels is onvoldoende. De exameninstrumenten voor de vijf taalvaardigheden Engels voldoen niet aan de uitstroomeisen en niet aan de toetstechnische eisen. De exameninstrumenten voor lezen en luisteren zijn niet aangeleverd. De examens voor Engels schrijven, spreken en gesprekken voeren zijn geïntegreerd in de proeven. Deze examens zijn als onvoldoende beoordeeld omdat de informatie over deze examens te summier is. Er zijn geen concrete opdrachten aangeleverd, zodat niet kan worden vastgesteld of de examens voldoende dekkend en van het juiste niveau zijn.

In bijlage 2 staan de tabellen met daarin de oordelen per taal en per subvaardigheid.

90360 Medewerker ICT, BOL

Conclusie en toelichting beroepsgerichte exameninstrumenten

Het exameninstrumentarium voldoet inhoudelijk aan de uitstroomeisen en aan de toetstechnische kwaliteitseisen. De dekkingsgraad en de cesuur zijn voldoende. De informatie voor de deelnemer, de afnamecondities en het beoordelingsvoorschrift zijn eveneens voldoende.

Conclusie en toelichting exameninstrumenten talen

De opleiding 90360 Medewerker ICT, is een mbo-opleiding op niveau 2. De inspectie heeft de exameninstrumenten van Nederlands en Engels op CEF-niveau onderzocht. Het eindoordeel voor Nederlands is onvoldoende. De examens zijn geïntegreerd in de proeven. De exameninstrumenten voor de vijf taalvaardigheden voldoen niet aan de uitstroomseisen en niet aan de toetstechnische eisen. De informatie over deze examens is te summier. Er zijn geen concrete opdrachten aangeleverd, zodat niet kan worden vastgesteld of de examens voldoende dekkend en van het juiste niveau zijn.

Het eindoordeel voor Engels is onvoldoende. De exameninstrumenten voor de vier te examineren taalvaardigheden voldoen niet aan de uitstroomseisen en niet aan de toetstechnische eisen. Engels is geïntegreerd in de proeven. De informatie over de examens Engels is te summier. Er zijn geen concrete opdrachten aangeleverd, zodat niet kan worden vastgesteld of de examens voldoende dekkend en van het juiste niveau zijn. De taalvaardigheid Engels spreken is geen vereiste in het kwalificatiedossier.

In bijlage 2 staan de tabellen met daarin de oordelen per taal.

8.3 Afname, beoordeling en diplomering (standaard 5)

De deugdelijkheid van de afname, de beoordeling en de diplomering is beoordeeld op het niveau van de opleiding. Als er geen opleidingen zijn gespecificeerd, dan is de onderstaande conclusie met bijbehorende toelichting van toepassing op beide onderzochte opleidingen.

Conclusie en toelichting

De onderzochte opleidingen voldoen aan de eisen van deze standaard. De afname, de beoordeling en de diplomering verlopen deugdelijk.

Voorafgaand aan de proeves is er een voorbereidend teamoverleg, waarbij twee leden van de schoolexamencommissie aanwezig zijn en waarin de uitvoering wordt doorgesproken. Problemen tijdens de procesgang worden aan de schoolexamencommissie gerapporteerd. Daarnaast neemt de schoolexamencommissie kennis van deelnemerstevredenheidsonderzoeken om zich een beeld te vormen van de deugdelijkheid van de afname en de beoordeling. De School voor ICT gebruikt daarvoor een onderzoek dat is ontwikkeld door de Rijksuniversiteit Groningen. De voorzitter van de schoolexamencommissie voert ook panelgesprekken met deelnemers, om na te gaan of de afname en de beoordeling goed verlopen.

De diplomering verloopt deugdelijk. De betrokken docenten controleren de resultaten en stellen met het examenbureau vast of deelnemers aan alle vereisten vanuit het kwalificatiedossier voldoen. Daarna worden de diploma's vervaardigd.

Leren, Loopbaan en Burgerschap

De School voor ICT heeft in een verantwoordingsdocument vastgelegd hoe zij de examinering voor de zeven kerntaken van het brondocument Leren, Loopbaan en Burgerschap heeft ingericht.

8.4 Vertrouwen beroepenveld (standaard 1), deskundigheid betrokkenen (standaard 2) en borging kwaliteit (standaard 6)

Het vertrouwen van het beroepenveld, de deskundigheid van de betrokkenen en de borging van de examenkwaliteit is beoordeeld op het niveau van de opleidingen. Als er geen opleidingen zijn gespecificeerd, dan zijn de onderste conclusies met bijbehorende toelichting van toepassing op beide onderzochte opleidingen.

Conclusie en toelichting vertrouwen van het beroepenveld (standaard 1)

De onderzochte opleidingen voldoen aan de eisen van deze standaard. Het beroepenveld heeft voldoende vertrouwen in de examenkwaliteit.

De School voor ICT houdt elk semester een enquête onder de stagebedrijven om na te gaan of de leerlingen voldoende zijn toegerust en of de bedrijven voldoende vertrouwen hebben in de examenkwaliteit. Omdat de respons op de enquête achterbleef, vragen de stagedocenten er nu actief tijdens hun bezoeken naar. Uit de laatste resultaten (oktober 2010) blijkt dat het werkveld betrokken wil worden bij het beoordelen. De School voor ICT beschikt over een Branche Advies Commissie, waarin vertegenwoordigers uit het werkveld zitting hebben. Daarnaast woont het management andere bijeenkomsten bij met delegaties uit het bedrijfsleven. Ook via deze contacten houdt het management zicht op het vertrouwen dat het beroepenveld heeft in de examinering.

Conclusie en toelichting deskundigheid van betrokkenen (standaard 2)

De onderzochte opleidingen voldoen aan de eisen van deze standaard. De betrokkenen zijn voldoende deskundig.

De proeves voor de twee onderzochte opleidingen worden door twee examinatoren van de School voor ICT afgenomen. De examinatoren, constructeurs en vaststellers zijn en worden geschoold. De schoolexamencommissie woont steekproefsgewijs examens bij om na te gaan of de examinatoren deugdelijk examineren en beoordelen en voldoende deskundig zijn.

Praktijkopleiders worden geschoold in samenwerking met het kenniscentrum om de deelnemers in de bpv goed te kunnen beoordelen.

Conclusie en toelichting borging van examinering (standaard 6)

De onderzochte opleidingen voldoen aan de eisen van deze standaard. De examinering is voldoende geborgd.

Noorderpoortbreed is er een examencommissie. De Schooldirecteuren maken hiervan als voorzitters van de schoolexamencommissies deel uit. De Noorderpoortbrede examencommissie zorgt voor de borging van de examineringsprocessen. De jaarlijkse agenda voor de schoolexamencommissies is bijvoorbeeld in de Noorderpoortexamencommissie vastgesteld.

De schoolexamencommissies komen regelmatig bij elkaar, evalueren jaarlijks de integrale examenkwaliteit en treffen waar nodig verbetermaatregelen. Er wordt vergaderd aan de hand van de standaardagenda per maand. In april staat de evaluatie van de integrale kwaliteit van de examinering op de agenda. De schoolexamencommissies gaan onder meer op basis van de zelfevaluaties van de teams na of verbetermaatregelen nodig of wenselijk zijn ten aanzien van de examenproducten, de examenprocessen, de betrokkenheid van het beroepenveld, de deskundigheid van examenfunctionarissen en het Noorderpoortbrede handboek en examenreglement.

Het Noorderpoort kent naast de zelfevaluaties ook een systeem van interne audits, die uitgevoerd worden onder voorzitterschap van een onafhankelijk deskundige. In 2010 is er geen interne audit examinering uitgevoerd naar een opleiding binnen de School voor ICT. Wel heeft een externe deskundige vanuit de Hanze Hogeschool de gang van zaken rondom examinering gevolgd en zijn bevindingen in een rapport vastgelegd.

Het Noorderpoort verantwoordt zich over de examenkwaliteit richting belanghebbenden via het jaarverslag, dat openbaar toegankelijk is via de website.

8.5 Naleving wettelijke vereisten (standaard 7)

De inspectie beoordeelt of de instelling de eisen rondom examinering naleeft, zoals die in de WEB zijn opgenomen.

Conclusie

De onderzochte opleidingen voldoen aan de wettelijke vereisten betreffende:

- informatie over het examen (in OER of ander document)(art. 7.4.8 en art. 7.4.9 van de Wet educatie en beroepsonderwijs);
- de examencommissie (waar onder art. 7.4.5 en art. 7.4.8 vijfde lid van de Wet educatie en beroepsonderwijs);
- de commissie van beroep examens (art. 7.5.1 en art. 7.5.2 van de Wet educatie en beroepsonderwijs);
- de openbare verantwoording (art 1.3.6 van de Wet educatie en beroepsonderwijs).

9 Kwaliteit examinering bij Campus Winschoten

In dit hoofdstuk staat de toelichting van de inspectie op de beoordeling van de examenkwaliteit per onderzochte opleiding. Indien het oordeel onvoldoende is, wordt onderbouwd op welke bevindingen dit oordeel is gebaseerd.

9.1 Algemeen beeld

In tabel 9.1 staat de beoordeling per onderzochte opleiding.

Tabel 9.1 Examenkwaliteit onderzochte opleiding

Standaard	Vertrouwen beroepenveld	Borging deskundigheid	Inhoudelijke uitstroomeisen exameninstrumenten	Toetstechnische kwaliteit exameninstrumenten	Afname, beoordeling, diplomering	Borging examinering	Naleving wettelijke eisen	Nederlands standaard 3 en 4	Moderne vreemde talen standaard 3 en 4	Eindeoordeel: voldoende of onvoldoende examenkwaliteit
	1	2	3	4	5	6	7	3/4	3/4	
90472 Administratief medewerker (Secretarieel medewerker), BOL	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
O = onvoldoende / V = voldoende / - = n.v.t.										

Toelichting bij beoordeling examenkwaliteit

De examinering van de onderzochte opleiding is van voldoende kwaliteit.

Het exameninstrumentarium voldoet aan de uitstroomeisen en aan de toetstechnische eisen. De examenprocessen van afname, beoordeling en diplomering verlopen deugdelijk en de integrale examenkwaliteit is voldoende geborgd. Het beroepenveld heeft vertrouwen in de examenkwaliteit. Betrokkenen bij de examinering zijn voldoende deskundig. De onderzochte opleiding voldoet aan alle wettelijke vereisten rondom examinering.

Bij de competentiegerichte opleiding 90472 Administratief medewerker (Secretarieel medewerker) zijn ook de exameninstrumenten voor Nederlands en Engels beoordeeld. De exameninstrumenten voor beide talen voldoen zowel aan de uitstroomeisen als aan de toetstechnische eisen.

9.2 Exameninstrumenten (standaard 3 en 4)

De exameninstrumenten zijn beoordeeld op de standaarden over de uitstroomeisen (standaard 3) en de toetstechnische eisen (standaard 4). Bij de uitstroomeisen beoordeelt de inspectie de dekkinggraad en cesuur. Bij de toetstechnische eisen beoordeelt de inspectie de informatie voor de deelnemer, de afnamecondities en de beoordelingsvoorschriften.

90472 Administratief medewerker (Secretariele medewerker), BOL

Conclusie en toelichting beroepsgerichte exameninstrumenten

Het exameninstrumentarium voldoet inhoudelijk aan de uitstroomseisen en aan de toetstechnische kwaliteitseisen.

Het beroepsgerichte exameninstrumentarium is ingekocht bij leverancier Stichting Praktijkleren en onveranderd ingezet. De inspectie heeft dit instrumentarium eerder onderzocht en als voldoende beoordeeld. Dit oordeel is overgenomen in dit rapport.

Conclusie en toelichting exameninstrumenten talen

De opleiding 90472 Administratief medewerker (Secretariele medewerker) is een mbo-opleiding op niveau 2.

De inspectie heeft de exameninstrumenten van Nederlands en Engels op CEF-niveau onderzocht.

Het eindoordeel voor zowel Nederlands als Engels is voldoende. De exameninstrumenten voldoen aan de uitstroomseisen en aan de toetstechnische eisen.

Campus Winschoten koopt de exameninstrumenten voor Nederlands en Engels voor alle vaardigheden in van examenleverancier Deviant. De inspectie heeft deze examens, met uitzondering van het examen Engels spreken A1, eerder onderzocht en als voldoende beoordeeld. Deze oordelen zijn overgenomen in dit rapport. Een examen Engels spreken op A1 is niet aangeleverd.

In bijlage 2 staan de tabellen met daarin de oordelen over de talen.

9.3 Afname, beoordeling en diplomering (standaard 5)

De deugdelijkheid van de afname, de beoordeling en de diplomering is beoordeeld op het niveau van de opleiding.

Conclusie en toelichting

De onderzochte opleiding voldoet aan de eisen van deze standaard. De afname, de beoordeling en de diplomering verlopen deugdelijk.

Binnen Campus Winschoten zijn er voortgangscmissies binnen de teams. De teammanager volgt op teamniveau hoe de examinering verloopt en rapporteert over bijzonderheden in de schoolexamencommissie. De schoolexamencommissie houdt zicht op de deugdelijkheid van de afname en beoordeling door resultaten uit het jaarlijkse deelnemerstevredenheidonderzoek te analyseren. Na elke examenronde vindt daarnaast een enquête plaats en na afloop van de assessments evalueren deelnemer en de twee assessoren de gang van zaken. In mei 2010 zijn panelgesprekken met leerlingen gevoerd waarin ook over de examenprocessen is gesproken.

De diplomering verloopt deugdelijk. Resultaten worden gecontroleerd en er wordt gecontroleerd of een deelnemer aan alle vereisten uit het kwalificatiedossier heeft voldaan voordat het diploma wordt verstrekt.

Leren, Loopbaan en Burgerschap

Campus Winschoten heeft in een verantwoordingsdocument vastgelegd hoe zij de examinering voor de zeven kerntaken van het brondocument Leren, Loopbaan en Burgerschap heeft ingericht.

9.4 Vertrouwen beroepenveld (standaard 1), deskundigheid betrokkenen (standaard 2) en borging kwaliteit (standaard 6)

Het vertrouwen van het beroepenveld, de deskundigheid van de betrokkenen en de borging van de examenkwaliteit is beoordeeld op het niveau van de opleiding.

Conclusie en toelichting vertrouwen van het beroepenveld (standaard 1)

De onderzochte opleiding voldoet aan de eisen van deze standaard. Het beroepenveld heeft voldoende vertrouwen in de examenkwaliteit.

Campus Winschoten maakt gebruik van examens die ontwikkeld zijn door de Stichting Praktijkleren. De Stichting Praktijkleren heeft het beroepenveld betrokken bij de ontwikkeling van de exameninstrumenten. Campus Winschoten stelt zich op de hoogte van het vertrouwen van het beroepenveld in de examinering via de contacten met de bpv-bedrijven en de assessoren uit het werkveld. De Campus organiseert een bijeenkomst op school voor de bpv-bedrijven om ze te informeren over de nieuwe wijze van examinering. Ook tijdens deze contacten en bijeenkomsten gaat het team bij het werkveld na of er voldoende vertrouwen is in de kwaliteit van de examinering.

Conclusie en toelichting deskundigheid van betrokkenen (standaard 2)

De onderzochte opleiding voldoet aan de eisen van deze standaard. De betrokkenen zijn voldoende deskundig.

Assessoren van Campus Winschoten en assessoren uit het werkveld zijn en worden geschoold. Recent is een deskundigheidstraject gestart om de assessoren te scholen in het beoordelen van de proeven. Dit deskundigheidstraject wordt in samenwerking met het kenniscentrum vormgegeven. De schoolexamencommissie houdt zicht op de deskundigheid van betrokkenen bij de examinering door deelnemerstevredenheidsonderzoeken en de rapportages van teammanagers te volgen. Ook via de panelgesprekken met deelnemers stelt de commissie zich op hoogte van de deskundigheid van betrokkenen bij de examinering. Campus Winschoten wil toewerken naar een verschil in niveau van assessoren. Een assessor met voldoende ervaring wordt een senior-assessor, die een 'junior'-assessor kan coachen en begeleiden.

Conclusie en toelichting borging van examinering (standaard 6)

De onderzochte opleiding voldoet aan de eisen van deze standaard. De examinering is voldoende geborgd.

Noorderpoortbreed is er een examencommissie. De Schooldirecteuren maken hiervan als voorzitters van de schoolexamencommissies deel uit. De Noorderpoortbrede examencommissie zorgt voor de borging van de examineringsprocessen. De jaarlijkse agenda voor de schoolexamencommissies is bijvoorbeeld in de Noorderpoortexamencommissie vastgesteld.

De schoolexamencommissies komen regelmatig bij elkaar, evalueren jaarlijks de integrale examenkwaliteit en treffen waar nodig verbetermaatregelen. Er wordt vergaderd aan de hand van de standaardagenda per maand. In april staat de evaluatie van de integrale kwaliteit van de examinering op de agenda.

De schoolexamencommissies gaan onder meer op basis van de zelfevaluaties van de teams na of verbetermaatregelen nodig of wenselijk zijn ten aanzien van de examenproducten, de examenprocessen, de betrokkenheid van het beroepenveld, de deskundigheid van examenfunctionarissen en het Noorderpoortbrede handboek en examenreglement.

Het Noorderpoort kent naast de zelfevaluaties ook een systeem van interne audits, die uitgevoerd worden onder voorzitterschap van een onafhankelijk deskundige.

Het Noorderpoort verantwoordt zich over de examenkwaliteit richting belanghebbenden via het jaarverslag, dat openbaar toegankelijk is via de website.

9.5 Naleving wettelijke vereisten (standaard 7)

De inspectie beoordeelt of de instelling de eisen rondom examinering naleeft, zoals die in de WEB zijn opgenomen.

Conclusie

De onderzochte opleiding voldoet aan de wettelijke vereisten betreffende:

- informatie over het examen (in OER of ander document)(art. 7.4.8 en art. 7.4.9 van de Wet educatie en beroepsonderwijs);
- de examencommissie (waar onder art. 7.4.5 en art. 7.4.8 vijfde lid van de Wet educatie en beroepsonderwijs);
- de commissie van beroep examens (art. 7.5.1 en art. 7.5.2 van de Wet educatie en beroepsonderwijs);
- de openbare verantwoording (art 1.3.6 van de Wet educatie en beroepsonderwijs).

10 Kwaliteit examinering bij Dansacademie Lucia Marthas

In dit hoofdstuk staat de toelichting van de inspectie op de beoordeling van de examenkwaliteit per onderzochte opleiding. Indien het oordeel onvoldoende is, wordt onderbouwd op welke bevindingen dit oordeel is gebaseerd.

10.1 Algemeen beeld

In tabel 10.1 staat de beoordeling per onderzochte opleiding.

Tabel 10.1 Examenkwaliteit onderzochte opleiding

Standaard	Vertrouwen beroepenveld	Borging deskundigheid	Inhoudelijke uitstroomseisen exameninstrumenten	Toetstechnische kwaliteit exameninstrumenten	Afname, beoordeling, diplomering	Borging examinering	Naleving wettelijke eisen	Nederlands standaard 3 en 4	Moderne vreemde talen standaard 3 en 4	Eindeoordeel: voldoende of onvoldoende examenkwaliteit
	1	2	3	4	5	6	7	3/4	3/4	
90031 Artiest (Dans), BOL	V	V	O	O	V	V	V	O	O	O
O = onvoldoende / V = voldoende / - = n.v.t.										

Toelichting bij beoordeling examenkwaliteit

De examinering van de onderzochte opleiding is van onvoldoende kwaliteit.

De examenkwaliteit van deze opleiding is onvoldoende, omdat het exameninstrumentarium de uitstroomseisen onvoldoende dekt en niet aan de toetstechnische eisen voldoet.

Bij de competentiegerichte opleiding Artiest (Dans) zijn ook de exameninstrumenten voor Nederlands en Engels beoordeeld. De exameninstrumenten voor beide talen voldoen niet aan de uitstroomseisen en niet aan de toetstechnische eisen.

10.2 Exameninstrumenten (standaard 3 en 4)

De exameninstrumenten zijn beoordeeld op de standaarden over de uitstroomseisen (standaard 3) en de toetstechnische eisen (standaard 4). Bij de uitstroomseisen beoordeelt de inspectie de dekkinggraad en cesuur. Bij de toetstechnische eisen beoordeelt de inspectie de informatie voor de deelnemer, de afnamecondities en de beoordelingsvoorschriften.

90031 Artiest (Dans), BOL

Conclusie en toelichting beroepsgerichte exameninstrumenten

Het beroepsgerichte exameninstrumentarium voldoet niet aan de uitstroomeisen en niet aan de toetstechnische eisen.

Dansacademie Lucia Marthas examineert de prestatie-indicatoren uit het kwalificatiedossier binnen het domein Onderwijs en Theater Praktijk. Naast het domein Onderwijs en Theater Praktijk zijn er nog drie andere domeinen waarbinnen eindexamens worden afgenomen, te weten de domeinen Theater en Onderwijs Theorie, Dans- en Musicaltechniek en Algemene Ontwikkeling. Binnen het domein Algemene Ontwikkeling valt bijvoorbeeld de examinering van Nederlands, Engels en Frans.

Omdat de examens binnen het domein Onderwijs en Theater Praktijk het kwalificatiedossier afdekken, zijn deze examens inhoudelijk en toetstechnisch onderzocht. Het examen bestaat uit vijf onderdelen:

- project integratie (beoordeling uitvoering door domeincommissie)
- eindproject podium (beoordeling uitvoering door examencommissie)
- eindstage (portfolio)
- examenles (praktijkbeoordeling door examencommissie)
- werkveldoriëntatie (portfolio)

Een onvoldoende voor een van deze vijf onderdelen leidt tot een onvoldoende eindbeoordeling voor het domein. Een onvoldoende beoordeling van een domein heeft tot gevolg dat de kandidaat niet is geslaagd, ongeacht de eindresultaten van de andere domeinen.

De dekkingsgraad van het examen is onvoldoende, omdat de toetsvorm vaak niet past bij het beheersingsniveau van de prestatie-indicatoren. Een voorbeeld is 'de danser maakt tijdens zijn contacten een goede (eerste) indruk...'. Deze prestatie-indicator is niet op het goede niveau te examineren met een portfolio-beoordeling.

Ook de cesuur is niet in orde. De gekozen beoordelingssystematiek leidt niet tot een uitspraak of een deelnemer een werkproces of een kerntaak voldoende beheerst. De indicatoren van kerntaak 1 komen bijvoorbeeld terug op verschillende indicatorenformulieren (eindstage, examenles, werkveldoriëntatie eindproject podium). Werkprocessen komen steeds maar op een van de vijf indicatorformulieren voor. Omdat er op de indicatorenformulieren indicatoren staan, die geen of weinig relatie hebben met de werkprocessen die worden geëxamineerd is de cesuur niet in orde. Het is mogelijk om voor een onderdeel te slagen, terwijl de examenkandidaat de criteria van het werkproces niet of onvoldoende beheerst. Ter illustratie het volgende voorbeeld. De eindstage examineert werkproces 1.2 en 1.5. Zeven van de twintig criteria van het indicatorenformulier beoordeling eindstage hebben betrekking op een prestatie-indicator van de werkprocessen 1.2 of 1.5. De overige 13 criteria niet. Voor elk criterium kan een deelnemer 0, 1 (voldoende) of 2 (excellent) scoren. Om voor het examen te slagen zijn moet een examenkandidaat minimaal 18 punten voor het geheel en per onderdeel 4 punten scoren. Een deelnemer kan daardoor voor dit examen slagen door de niet-gerelateerde criteria te behalen. Voor 'kennis' kan een deelnemer ook zonder de indicatoren van werkproces 1.5 de vier punten halen die zijn vereist om voor dit aspect te slagen.

Toetstechnisch voldoet het exameninstrumentarium niet omdat de informatie voor de student niet altijd volledig is en omdat de examenomstandigheden niet helder zijn. De opdrachten zijn niet aangepast aan de eisen uit de indicatorenformulieren.

Op grond van de informatie in het examen is voor de student onvoldoende helder wat hij moet doen om voor een examenonderdeel te slagen. Bijvoorbeeld: indicator 1.2d 'De danser onderkent kansen voor nieuwe initiatieven op de arbeidsmarkt en vertaalt de kansen in concrete acties, waarmee hij de voorwaarden schept voor het verwerven van opdrachten'. De beoordeling hiervan vindt plaats tijdens de beoordeling van de eindstage, schriftelijk op basis van het eindstageportfolio. Onduidelijk is voor de student aan welke eisen het eindstageportfolio precies moet voldoen. Ook de examenomstandigheden zijn voor een aantal examenonderdelen niet helder. Onduidelijk is hoe de indicatorenformulieren worden ingezet en wie beoordeelt.

Conclusie en toelichting exameninstrumenten talen

De opleiding 90031 Artiest (Dans), is een mbo-opleiding op niveau 4.

De inspectie heeft de exameninstrumenten van Nederlands en Engels op CEF-niveau onderzocht.

Het eindoordeel voor Nederlands is onvoldoende. De exameninstrumenten van de vijf taalvaardigheden voldoen niet aan de uitstroomseisen en/of niet aan de toetstechnische eisen. In zijn algemeenheid geldt dat de cijfers voor de vaardigheden lezen, schrijven en gesprekken voeren gemiddeld worden tot één cijfer. Er is geen cijfer per vaardigheid, wat wel is vereist. Voor het examen gesprekken voeren geldt dat er geen duidelijke opdracht is. Een beoordelingsmodel voor de docent ontbreekt. De cesuur is niet aangegeven, de afnamecondities zijn onvoldoende beschreven. Voor het examen lezen geldt dat voor de HAVO-toets geen cesuur gegeven is. De informatie voor de deelnemer is onvolledig: het is onduidelijk waaruit het examen lezen bestaat en hoeveel scorepunten per vraag voor de toets Leesvaardigheid MBO 3 te behalen zijn. Het beoordelingsvoorschrift voor de toets Leesvaardigheid MBO 3 en Argumenten is te grofmazig en laat te veel ruimte voor interpretatieverschillen bij beoordelaars. Er zijn in het geheel geen toetsen aangeleverd voor het examen luisteren. Voor het examen spreken ontbreekt de cesuur. De deelnemersinformatie is te summier. De prestatie die de deelnemer moet leveren is onvoldoende beschreven, net als de wijze waarop hij wordt beoordeeld. De afnamecondities zijn onvoldoende beschreven. Onduidelijk is wanneer de deelnemer de stellingen ontvangt en hoeveel tijd hij krijgt om zich voor te bereiden. De beoordelingscriteria zijn te ruim. Het examen schrijven voldoet aan de uitstroomseisen, maar niet aan de toetstechnische eisen. De informatie voor de deelnemer schiet te kort. Er is geen informatie over de tijdsduur, over de scorepunten en de plaats van afname. De beoordelingsvoorschriften van alle toetsen voor schrijven zijn te algemeen geformuleerd.

Het eindoordeel voor het examen Engels is onvoldoende. De exameninstrumenten van de vijf taalvaardigheden voldoen niet aan de uitstroomseisen en niet aan de toetstechnische eisen. Voor alle taalvaardigheden ontbreken de beoordelingsvoorschriften en is er geen informatie over de cesuur en de examenomstandigheden. Als examen voor gesprekken voeren is uitsluitend een aantal schriftelijke stellingen aangeleverd, zonder een discussieopdracht. De twee opdrachten om een opstel te schrijven, ontbreken. De opdracht voor het examen spreken ontbreekt eveneens. Er wordt alleen vermeld dat het een presentatie betreft.

In bijlage 2 staan de tabellen met daarin de oordelen per taal.

10.3 Afname, beoordeling en diplomering (standaard 5)

De deugdelijkheid van de afname, de beoordeling en de diplomering is beoordeeld op het niveau van de opleiding.

Conclusie en toelichting

De onderzochte opleiding voldoet aan de eisen van deze standaard. De afname, de beoordeling en de diplomering verlopen deugdelijk.

De examencommissie is aanwezig bij elk soort examen om erop toe te zien dat de afname en de beoordeling deugdelijk verlopen. De gang van zaken rondom de afname en de beoordeling wordt in het eerstvolgende wekelijkse studieleidingsoverleg geëvalueerd. Na iedere examenronde stelt de examencommissie in de algemene beoordelingsvergadering de resultaten vast. Eventuele verbetermaatregelen naar aanleiding van de evaluatie worden opgenomen in de verbeteragenda. De examencommissie houdt ook zicht op de deugdelijkheid van de afname en de beoordeling door resultaten uit enquêtes onder leerlingen, gediplomeerden, vertegenwoordigers uit het werkveld en medewerkers te analyseren. Informele informatie wordt geregistreerd in het feedbackboek, dat in de studieleidingsvergadering wordt besproken. Tot slot komt de gang van zaken rondom de examinering aan de orde tijdens bijeenkomsten van de Opleidingsraad. De Opleidingsraad bestaat uit hbo- en mbo-klassevertegenwoordigers en vier medewerkers. Deze raad komt elke acht weken bij elkaar en geeft gevraagd en ongevraagd advies aan de examencommissie.

Ook de diplomering verloopt deugdelijk. Voordat het diploma wordt verstrekt gaat Dansacademie Lucia Marthas na of de leerling aan alle eisen van het kwalificatiedossier voldoet.

Leren, Loopbaan en Burgerschap

Dansacademie Lucia Marthas Noord-Holland heeft in een verantwoordingsdocument vastgelegd hoe zij de examinering voor de zeven kerntaken van het brondocument Leren, Loopbaan en Burgerschap heeft ingericht.

10.4 Vertrouwen beroepenveld (standaard 1), deskundigheid betrokkenen (standaard 2) en borging kwaliteit (standaard 6)

Het vertrouwen van het beroepenveld, de deskundigheid van de betrokkenen en de borging van de examenkwaliteit is beoordeeld op het niveau van de opleidingen.

Conclusie en toelichting vertrouwen van het beroepenveld (standaard 1)

De onderzochte opleiding voldoet aan de eisen van deze standaard. Het beroepenveld heeft voldoende vertrouwen in de examenkwaliteit.

De examencommissie van de Dansacademie Lucia Marthas houdt zicht op het vertrouwen van het beroepenveld in de examenkwaliteit via de werkveldenquête. Daarnaast krijgt de examencommissie informatie over het vertrouwen vanuit de contacten met de adviescommissie, het werkveldpanel, de externe leden van de domeincommissie en de strategische partners van de Dansacademie. Ook de stage-evaluaties benut de School om zich te vergewissen van het vertrouwen van deskundigen vanuit de leerbedrijven in de opleiding.

Conclusie en toelichting deskundigheid van betrokkenen (standaard 2)

De onderzochte opleiding voldoet aan de eisen van deze standaard. De betrokkenen zijn voldoende deskundig.

De examencommissie is goed op de hoogte van de inhoud van de kwalificatiedossiers. Er is een doorlopende leerlijn ontwikkeld van het voortgezet onderwijs tot en met het hoger onderwijs. Dansacademie Lucia Marthas heeft de examens voor de mbo-opleiding aan laten sluiten op de examens voor de hbo-opleiding. Naar aanleiding van het vooronderzoek heeft de Dansacademie het exameninstrumentarium verbeterd, en meer aangesloten bij de prestatie-indicatoren uit het kwalificatiedossier. De examinatoren zijn en worden geschoold. De schoolexamencommissie woont steekproefsgewijs examens bij om na te gaan of de examinatoren deugdelijk examineren en beoordelen en voldoende deskundig zijn. De deskundigheid is echter nog onvoldoende tot uiting gekomen in de kwaliteit van de examenproducten; dit behoeft de aandacht.

Conclusie en toelichting borging van examinering (standaard 6)

De onderzochte opleiding voldoet aan de eisen van deze standaard. De examinering is voldoende geborgd.

De examencommissie evalueert periodiek de onderdelen van de toetscyclus en betreft daar resultaten van onderzoek onder deelnemers, werkveld en medewerkers bij. Bij de kwaliteitszorg rondom examinering worden verschillende externe deskundigen betrokken, zoals de adviescommissie, externe leden van de domeincommissie en vertegenwoordigers uit het werkveld.

Het Noorderpoort kent een systeem van interne audits, die uitgevoerd worden onder voorzitterschap van een onafhankelijk deskundige. Een interne audit bij Dansacademie Lucia Marthas is tot op heden niet uitgevoerd.

Het Noorderpoort verantwoordt zich over de examenkwaliteit richting belanghebbenden via het jaarverslag, dat openbaar toegankelijk is via de website.

10.5 Naleving wettelijke vereisten (standaard 7)

De inspectie beoordeelt of de instelling de eisen rondom examinering naleeft, zoals die in de WEB zijn opgenomen.

Conclusie

De onderzochte opleiding voldoet aan de wettelijke vereisten betreffende:

- informatie over het examen (in OER of ander document)(art. 7.4.8 en art. 7.4.9 van de Wet educatie en beroepsonderwijs);
- de examencommissie (waar onder art. 7.4.5 en art. 7.4.8 vijfde lid van de Wet educatie en beroepsonderwijs);
- de commissie van beroep examens (art. 7.5.1 en art. 7.5.2 van de Wet educatie en beroepsonderwijs);
- de openbare verantwoording (art 1.3.6 van de Wet educatie en beroepsonderwijs).

11 Conclusies en vervolgtoezicht

De inspectie heeft op 8 december 2010 en 16 en 17 februari 2011 een onderzoek naar de examenkwaliteit uitgevoerd op Noorderpoort. Dit onderzoek leidt tot de volgende conclusie.

Voldoende examenkwaliteit

De kwaliteit van de examinering van de onderstaande onderzochte opleidingen is voldoende.

- 10089 Monteur montage/onderhoud BBL;
- 10507 All-round kapper BBL;
- 10849 Filiaalbeheerder BBL;
- 90230 Medewerker beheer ICT BOL;
- 90360 Medewerker ICT BOL;
- 90472 Administratief medewerker (Secretarieel medewerker) BOL;
- 91730 Laboratoriummedewerker (Allround laborant) BOL;
- 94830 Verzorgende IG BBL.

De inspectie voert geen vervolgtoezicht uit naar bovenstaande opleidingen, aangezien de examenkwaliteit bij deze opleidingen voldoende is.

Onvoldoende examenkwaliteit

De inspectie concludeert dat de kwaliteit van de examinering van de onderstaande onderzochte opleidingen onvoldoende is.

- 10382 Middenkaderfunctionaris recreatie BOL;
- 10388 Horeca-ondernemer/-manager BOL;
- 90031 Artiest (Dans) BOL.

Van opleidingen waarvan geconstateerd is dat de examenkwaliteit onvoldoende is, doet de inspectie een melding aan de minister van OCW. Daarnaast intensificeert de inspectie het toezicht op de examens bij deze opleidingen. De instelling krijgt de gelegenheid de examinering te verbeteren waarna de inspectie bij deze opleidingen een onderzoek naar de kwaliteitsverbetering uitvoert. Over dit onderzoek maakt de inspectie te zijner tijd nadere afspraken met de instelling.

Bijlage 1 Examenstandaarden en normering

De standaarden

Onderstaand worden 7 standaarden voor de examenkwaliteit gegeven. Bij elk van deze standaarden is een portret gevoegd. Deze portretten zijn zodanig opgebouwd dat wordt aangegeven wanneer toereikend aan een standaard wordt voldaan. Indien een standaard meer criteria omvat, wordt bij elk afzonderlijk criterium een portret gevoegd.

Standaard 1: Het beroepenveld heeft vertrouwen in de examenkwaliteit

Criterium: Vertrouwen beroepenveld examinering

Een opleiding scoort 'voldoende' op dit criterium wanneer de examinering overeenkomt met het volgende portret.

Het representatieve beroepenveld heeft voldoende vertrouwen in de kwaliteit van de examinering.
De examencommissie vergewist zich met een gepaste frequentie en grondigheid van de voldoende mate van vertrouwen van het beroepenveld in de kwaliteit van de examinering. Zij treft zo nodig maatregelen om het vertrouwen van het beroepenveld in de kwaliteit van de examinering te verbeteren en ziet toe op de effectiviteit daarvan.
Het vertrouwen kan onder andere worden opgemaakt uit een representatief onderzoek, uit ervaringsgegevens die voortkomen uit de betrokkenheid van het beroepenveld bij de constructie en/of afname van de examens, of uit de gebleken tevredenheid van het beroepenveld over de kwaliteit van de net gediplomeerde nieuwe werknemer.

Standaard 2: de deskundigheid van betrokkenen is geborgd

Criterium: Borging deskundigheid

Een opleiding scoort 'voldoende' op dit criterium wanneer de examinering overeenkomt met het volgende portret.

De examencommissie vergewist zich met een gepaste frequentie en grondigheid van de deskundigheid van de betrokkenen bij examinering, bijvoorbeeld aan de hand van gegevens uit de constructie en vaststelling van exameninstrumenten, de beoordeling en afname van examens en deelnemerevaluaties. Zij ziet erop toe dat betrokkenen, zowel binnenschools als buitenschools, voldoen aan de door haar vastgestelde vereisten inzake de gewenste deskundigheid voor examinering. Zij maakt voor zichzelf inzichtelijk in welke mate de betrokkenen aan de deskundigheidscriteria voldoen, treft zo nodig verbetermaatregelen en ziet toe op de effectiviteit daarvan.
Er zijn wel elementen in de deskundigheid die verbeterd kunnen worden, maar er vallen als gevolg hiervan geen grote gaten in de examinering.

Standaard 3: Het exameninstrumentarium voldoet inhoudelijk aan de uitstroomeisen

criterium 1: Dekkingsgraad

Een opleiding scoort 'voldoende' op dit criterium wanneer de examinering overeenkomt met het volgende portret.

De exameninstrumenten dekken de kwalificatievereisten die zijn aangegeven in het eindtermendocument of het kwalificatiedossier zodanig af dat recht wordt gedaan aan het integrale kwalificatieprofiel. Van een toereikende dekking is alleen sprake indien de examinering uitgaat van een toetsvorm die past bij het beheersingsniveau van de vereisten. Uitgangspunt voor de beoordeling van dekkingsgraad is dat alle vereisten uit het kwalificatiedossier onderdeel zijn van het examenprogramma. Er wordt over het geheel van het examen genomen geëxamineerd op het vereiste kwalificatieniveau.

- *Eindtermgerichte opleiding*

Minimaal 75% van de eindtermen van de deelkwalificatie is geëxamineerd met examens die qua inhoud en qua toetsvorm passen bij de eindtermen van de deelkwalificatie. Daarnaast is 100% van de eventuele, relevante wettelijke beroepsvereisten opgenomen in de examinering.

- *Competentiegerichte opleiding 1e generatie kwalificatiedossier*

Alle kerntaken en de bijbehorende relevante competenties (optellend tot minimaal 75% van de competenties) zijn geëxamineerd met examens die qua inhoud en qua toetsvorm passen bij die kerntaken en competenties. Daarnaast is 100% van de eventuele, relevante wettelijke beroepsvereisten opgenomen in de examinering.

- *Competentiegerichte opleiding 2e generatie kwalificatiedossier*

Minimaal 75% van de werkprocessen per kerntaak is geëxamineerd met examens die qua inhoud en qua toetsvorm passen bij de werkprocessen. Daarnaast is 100% van de eventuele, relevante wettelijke beroepsvereisten opgenomen in de examinering.

criterium 2: Cesuur

Een opleiding scoort 'voldoende' op dit criterium wanneer de examinering overeenkomt met het volgende portret.

- *Eindtermgerichte opleiding*

- De cesuur van ieder exameninstrument ligt op een niveau waarop de deelnemer gemiddeld voldoet aan de vereisten die in de examinering zijn verwerkt. Dit niveau kan zijn aangegeven als 'voldoende' als ondergrens.
- Er is sprake van een evenwichtige, niet oneigenlijke puntentoekenning die recht doet aan het belang van de eindtermen.
- Er is bij een deelkwalificatie sprake van een weging van de opdrachten/toetsen onderling die geen afbreuk doet aan de gehanteerde cesuur.
- De cesuur voor de zak/slaagbeslissing ten aanzien van het diploma is dat alle deelkwalificaties die verplicht zijn voor het behalen van het diploma, met gunstig gevolg moeten zijn afgelegd.

- *Competentiegerichte opleiding gericht op 1e generatie kwalificatiedossier*
  - De cesuur van ieder exameninstrument ligt op een niveau waarop de deelnemer gemiddeld voldoet aan de vereisten die in de examinering zijn verwerkt. Dit niveau kan zijn aangegeven als 'voldoende' als ondergrens.
  - Er is sprake van een evenwichtige, niet oneigenlijke punttoekenning die recht doet aan het belang van de competenties en kerntaken.
  - Er is sprake van een weging van de opdrachten/toetsen onderling die geen afbreuk doet aan de bovengenoemde cesuur.
- *Competentiegerichte opleiding gericht op 2e generatie kwalificatiedossier*
  - De cesuur van ieder exameninstrument ligt op een niveau waarop de deelnemer gemiddeld voldoet aan de vereisten die in de examinering zijn verwerkt. Dit niveau kan zijn aangegeven als 'voldoende' als ondergrens.
  - Er is sprake van een evenwichtige, niet oneigenlijke punttoekenning die recht doet aan het belang van de werkprocessen.
  - Er is sprake van een weging van de opdrachten/toetsen onderling die geen afbreuk doet aan de gehanteerde cesuur.

Standaard 4: Het exameninstrumentarium voldoet aan de toetstechnische eisen

Criterion 1: Informatie deelnemer

Een opleiding scoort 'voldoende' op dit criterium wanneer de examinering overeenkomt met het volgende portret.

De exameninstrumenten bevatten voldoende informatie op grond waarvan de deelnemer weet wat er in het examen van hem verwacht wordt en welke punten hij waarmee kan behalen. De deelnemer weet wanneer hij wat moet doen om een voldoende te behalen. Dit betekent dat de beschrijving van een opdracht en/of gewenst resultaat, de beoordelingscriteria, de wijze van beoordeling en de cesurbepaling bekend zijn voor de deelnemer.

Criterion 2: Afnamecondities

Een opleiding scoort 'voldoende' op dit criterium wanneer de examinering overeenkomt met het volgende portret.

De exameninstrumenten bevatten voldoende informatie op grond waarvan voor de deelnemer en de beoordelaar duidelijk is onder welke omstandigheden een examen moet worden afgenomen. De te treffen voorbereidingen, de toegestane hulpmiddelen, de omschrijving van de context/setting van de examenopdracht en de inrichting van de examenlocatie zijn bekend voor de deelnemer en de beoordelaar.

Criterion 3: Beoordelingsvoorschrift

Een opleiding scoort 'voldoende' op dit criterium wanneer de examinering overeenkomt met het volgende portret.

De exameninstrumenten zijn voorzien van een beoordelingsvoorschrift waaruit de beoordelaar duidelijk kan opmaken op grond waarvan een antwoord of prestatie van een deelnemer met een bepaalde (deel)score moet worden gewaardeerd. Er is beschreven hoe een zo objectief mogelijke beoordeling tot stand komt. Dit betekent dat het exameninstrumentarium de volgende zaken bevat:

- een inhoudelijk correct antwoordmodel of een beoordelingsschema (met beoordelingscriteria).
- een scoringsvoorschrift dat beschrijft welke antwoorden goed, gedeeltelijk goed en welke als fout moeten worden beschouwd, inclusief daarbij behorende waardering (punten).
- een beschrijving van hoe eventuele deelwaarderingen leiden tot een eindwaardering.
- een beoordelaarsinstructie met algemene richtlijnen over de wijze waarop de prestaties van deelnemers beoordeeld moeten worden.

Standaard 5: De examenprocessen van afname, beoordeling en diplomering zijn deugdelijk

Criterion 1: De afname

Een opleiding scoort 'voldoende' op dit criterium wanneer de examinering overeenkomt met het volgende portret.

De afname verloopt deugdelijk. De examencommissie vergewist zich met een gepaste frequentie en grondigheid van het verloop van de afname van examens, bijvoorbeeld aan de hand van processen verbaal en/of deelnemerevaluaties. De examencommissie maakt voor zichzelf inzichtelijk of het examenproces naar wens verloopt, en analyseert wat mogelijke oorzaken zijn als processen niet naar wens verlopen.

Criterion 2: De beoordeling

Een opleiding scoort 'voldoende' op dit criterium wanneer de examinering overeenkomt met het volgende portret.

De beoordeling verloopt deugdelijk. De examencommissie vergewist zich met een gepaste frequentie en grondigheid van de beoordeling van examens, bijvoorbeeld aan de hand van resultatenanalyses, deelnemerevaluaties en gegevens uit (steekproefsgewijze) dubbele beoordelingen, op grond waarvan zij voor zichzelf inzichtelijk maakt of de beoordeling naar wens verloopt. Ook houdt zij bij wanneer zij beoordelingsresultaten aanpast en tot welke verbeteracties deze correcties leiden of hebben geleid. De examencommissie analyseert wat mogelijke oorzaken zijn als de beoordelingen niet naar wens verlopen.

Criterion 3: Diplomering en/of certificering

Een opleiding scoort 'voldoende' op dit criterium wanneer de examinering overeenkomt met het volgende portret.

Diploma's en certificaten worden op deugdelijke gronden afgegeven. De examencommissie vergewist zich daarvan. De examencommissie kan zich desgevraagd verantwoorden over haar besluiten in deze.

Standaard 6: De examenkwaliteit is voldoende geborgd

criterium: Kwaliteitsborging

Een opleiding scoort 'voldoende' op dit criterium wanneer de examinering overeenkomt met het volgende portret.

De examencommissie vergewist zich met een gepaste frequentie en grondigheid van de integrale kwaliteit van de examinering. Zij doet dit met medewerking van onafhankelijke deskundigen. De examencommissie legt van de uitkomsten van deze beoordeling verantwoording af aan belanghebbenden, treft zo nodig verbetermaatregelen en ziet toe op de effectiviteit daarvan.

Standaard 7: De instelling voldoet aan de wettelijke vereisten rondom examinering

criterium: Naleving wettelijke vereisten

Een opleiding scoort 'voldoende' op dit criterium wanneer de examinering overeenkomt met het volgende portret.

De opleiding voldoet aan de wettelijke vereisten betreffende:

- informatie over het examen (in OER of ander document) (art.7.4.8 en art. 7.4.9 van de Wet educatie en beroepsonderwijs);
- de examencommissie (waar onder art. 7.4.5 en art. 7.4.8, vijfde lid van de Wet educatie en beroepsonderwijs);
- de commissie van beroep examens (art. 7.5.1 en art. 7.5.2 van de Wet educatie en beroepsonderwijs);
- de openbare verantwoording (art 1.3.6 van de Wet educatie en beroepsonderwijs).

Bijlage 2 Exameninstrumenten talen competentiegerichte opleidingen

De inspectie heeft naast beroepsgerichte exameninstrumenten, ook exameninstrumenten voor talen onderzocht. Het oordeel voor talen heeft in het onderzoeksjaar 2010-2011 geen invloed op het eindoordeel van de opleiding. In deze bijlage vindt u de tabellen met daarin de beoordeling voor de onderzochte talen. De toelichting op de beoordeling staat in het hoofdstuk kwaliteit examinering van de exameneenheid waartoe de desbetreffende opleiding behoort.

Nederlands en moderne vreemde talen volgens CEF

Per taal is bekeken of de vijf taalvaardigheden (luisteren, lezen, gesprekken voeren, spreken en schrijven) voldoen aan de uitstroomeisen (standaard 3) en de toetstechnische eisen (standaard 4). Hierbij is onder andere beoordeeld of de exameninstrumenten voldoen aan de beheersingsniveaus (CEF) zoals vastgelegd in de kwalificatiedossiers. Indien de eisen voor Nederlands vanuit het addendum of het brondocument verschillen van de eisen uit het kwalificatiedossier, geldt het hoogste niveau. Het oordeel voor Nederlands en/of moderne vreemde talen is voldoende, indien drie of meer taalvaardigheden voldoende zijn.

Nederlands volgens referentieniveau

Vanaf 1 augustus 2010 is de wet Referentieniveau van kracht. Dit betekent dat vanaf het cohort 2010-2011 het Referentiekader 'doorlopende leerlijnen taal en rekenen' geldt. De referentieniveaus gelden voor alle startende deelnemers, ongeacht het dossier waarop ze zijn ingeschreven, dus ook eindtermendossiers. Als zittende deelnemers (eerdere cohorten dan 2010) worden overgeschreven naar het nieuwste dossier 2010 waarvoor de referentieniveaus (vanaf 1 augustus 2010) gelden, dan gelden ook alle eisen uit het nieuwe dossier voor deze deelnemers, inclusief de referentieniveaus.

De subdomeinen Luisteren, Spreken, Gesprekken, Schrijven, Lezen zakelijke teksten en Taalverzorging zijn beoordeeld op de uitstroomeisen (standaard 3) en de toetstechnische eisen (standaard 4). Hierbij is onder andere beoordeeld of de exameninstrumenten voldoen aan de referentieniveaus (F-niveaus: 3F voor mbo 4 en 2F voor mbo 1-2-3) zoals is vastgelegd in de kwalificatiedossiers. We geven in het onderzoeksjaar 2010 - 2011 nog geen eindoordeel voor Nederlands.

91730 Laboratoriummedewerker (Allround laborant), BOL

Tabel B2.1 Beoordeling exameninstrumenten Nederlands op CEF-niveau

Standaard	Inhoudelijke uitstroomseisen exameninstrumenten	Toetstechnische kwaliteit exameninstrumenten	Oordeel per taalvaardigheid
	w	4	
Gesprekken voeren, B1	O	O	O
Lezen, B2	O	O	O
Luisteren, B2	O	O	O
Schrijven, B1	O	O	O
Spreken, B1	O	O	O
Eindoordeel exameninstrumentarium	onvoldoende		
O = onvoldoende / V = voldoende			

94830 Verzorgende IG, BBL

Tabel B2.2 Beoordeling exameninstrumenten Engels op CEF-niveau

Standaard	Inhoudelijke uitstroomeisen exameninstrumenten	Toetstechnische kwaliteit exameninstrumenten	Oordeel per taalvaardigheid
	W	4	
Gesprekken voeren, B1	-	-	-
Lezen, B1	-	-	-
Luisteren, B1	-	-	-
Schrijven, B1	-	-	-
Spreken, B1	-	-	-
Eindoordeel exameninstrumentarium	-		
O = onvoldoende / V = voldoende / - = niet beoordeeld			

Tabel B2.3 Beoordeling exameninstrumenten Nederlands op CEF-niveau

Standaard	Inhoudelijke uitstroomeisen exameninstrumenten	Toetstechnische kwaliteit exameninstrumenten	Oordeel per taalvaardigheid
	W	4	
Gesprekken voeren, B1	O	O	O
Lezen, B2	V	V	V
Luisteren, B2	V	V	V
Schrijven, B1	O	O	O
Spreken, B1	O	O	O
Eindoordeel exameninstrumentarium	onvoldoende		
O = onvoldoende / V = voldoende			

90230 Medewerker beheer ICT, BOL

Tabel B2.4 Beoordeling exameninstrumenten Engels op CEF-niveau

Standaard	Inhoudelijke uitstroomeisen exameninstrumenten	Toetstechnische kwaliteit exameninstrumenten	Oordeel per taalvaardigheid
	3	4	
Gesprekken voeren, B1	0	0	0
Lezen, B1	0	0	0
Luisteren, B1	0	0	0
Schrijven, B1	0	0	0
Spreken, B1	0	0	0
Eindoordeel exameninstrumentarium	onvoldoende		
O = onvoldoende / V = voldoende			

Tabel B2.5 Beoordeling exameninstrumenten Nederlands op CEF-niveau

Standaard	Inhoudelijke uitstroomeisen exameninstrumenten	Toetstechnische kwaliteit exameninstrumenten	Oordeel per taalvaardigheid
	3	4	
Gesprekken voeren, B2	0	0	0
Lezen, B2	0	0	0
Luisteren, B2	0	0	0
Schrijven, B2	0	0	0
Spreken, B2	0	0	0
Eindoordeel exameninstrumentarium	onvoldoende		
O = onvoldoende / V = voldoende			

90360 Medewerker ICT, BOL

Tabel B2.6 Beoordeling exameninstrumenten Engels op CEF-niveau

Standaard	Inhoudelijke uitstroomseisen exameninstrumenten	Toetstechnische kwaliteit exameninstrumenten	Oordeel per taalvaardigheid
	3	4	
Gesprekken voeren, A2	0	0	0
Lezen, A2	0	0	0
Luisteren, A2	0	0	0
Schrijven, A2	0	0	0
Spreken	-	-	-
Eindoordeel exameninstrumentarium	onvoldoende		
O = onvoldoende / V = voldoende			

Tabel B2.7 Beoordeling exameninstrumenten Nederlands op CEF-niveau

Standaard	Inhoudelijke uitstroomseisen exameninstrumenten	Toetstechnische kwaliteit exameninstrumenten	Oordeel per taalvaardigheid
	3	4	
Gesprekken voeren, B1	0	0	0
Lezen, B1	0	0	0
Luisteren, B1	0	0	0
Schrijven, B1	0	0	0
Spreken, B1	0	0	0
Eindoordeel exameninstrumentarium	onvoldoende		
O = onvoldoende / V = voldoende			

90472 Secretarieel medewerker, BOL

Tabel B2.8 Beoordeling exameninstrumenten Engels op CEF-niveau

Standaard	Inhoudelijke uitstroomseisen exameninstrumenten	Toetstechnische kwaliteit exameninstrumenten	Oordeel per taalvaardigheid
	3	4	
Gesprekken voeren, A2	V	V	V
Lezen, A2	V	V	V
Luisteren, A2	V	V	V
Schrijven, A2	V	V	V
Spreken, A1	O	O	O
Eindoordeel exameninstrumentarium	voldoende		
O = onvoldoende / V = voldoende			

Tabel B2.9 Beoordeling exameninstrumenten Nederlands op CEF-niveau

Standaard	Inhoudelijke uitstroomseisen exameninstrumenten	Toetstechnische kwaliteit exameninstrumenten	Oordeel per taalvaardigheid
	3	4	
Gesprekken voeren, B1	V	V	V
Lezen, B1	V	V	V
Luisteren, B1	V	V	V
Schrijven, B1	V	V	V
Spreken, B1	V	V	V
Eindoordeel exameninstrumentarium	voldoende		
O = onvoldoende / V = voldoende			

90031 Artiest (Dans), BOL

Tabel B2.10 Beoordeling exameninstrumenten Engels op CEF-niveau

Standaard	Inhoudelijke uitstroomseisen exameninstrumenten	Toetstechnische kwaliteit exameninstrumenten	Oordeel per taalvaardigheid
	3	4	
Gesprekken voeren, B1	0	0	0
Lezen, B1	0	0	0
Luisteren, B2	0	0	0
Schrijven, B1	V	0	0
Spreken, B1	0	0	0
Eindoordeel exameninstrumentarium	onvoldoende		
O = onvoldoende / V = voldoende			

Tabel B2.11 Beoordeling exameninstrumenten Nederlands op CEF-niveau

Standaard	Inhoudelijke uitstroomseisen exameninstrumenten	Toetstechnische kwaliteit exameninstrumenten	Oordeel per taalvaardigheid
	3	4	
Gesprekken voeren, B2	0	0	0
Lezen, C1	0	0	0
Luisteren, C1	0	0	0
Schrijven, B2	0	0	0
Spreken, B2	0	0	0
Eindoordeel exameninstrumentarium	onvoldoende		
O = onvoldoende / V = voldoende			

Bijlage 3 Situatie voorafgaand aan herstel

De onderwijsinstelling heeft tijdens het onderzoek nog enkele wezenlijke maar relatief eenvoudig te herstellen punten hersteld. Die mogelijkheid biedt de inspectie dit jaar voor het eerst. In deze bijlage is de situatie voorafgaand aan dit herstel weergegeven.

Tabel B3.1 Examenkwaliteit bij Noorderpoort voorafgaand aan herstel van wezenlijke maar relatief eenvoudig te herstellen punten

Standaard	Vertrouwen beroepenveld	Borging deskundigheid	Inhoudelijke uitstroomeisen exameninstrumenten	Toetstechnische kwaliteit exameninstrumenten	Afname, beoordeling, diplomering	Borging examinering	Naleving wettelijke eisen	Nederlands standaard 3 en 4	Moderne vreemde talen standaard 3 en 4	Situatie voorafgaand aan dit herstel
	1	2	3	4	5	6	7	3/4	3/4	
School voor Techniek, Veiligheid en Vakmanschap										
10089 Monteur montage/onderhoud	V	V	V	O	V	V	V	-	-	O
O = onvoldoende / V = voldoende / - = n.v.t.										

10089 Monteur Montage/Onderhoud BBL

Het herstel had betrekking op het beoordelingsvoorschrift van de praktijktoets (standaard 4). Het beoordelingsvoorschrift liet te veel ruimte voor eigen interpretatie van de beoordelaars.